

MTI

Kiadás helye: Társasági Hivatal, Budapest, I. Fiumei útca 5. Telefon: 189-490, 369-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B1 kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra --- perc

Özek, szarvasok, fák a Margitszigeten - Hamarosan elkészül a sziget új látványossága, a vadaskert

1956. szeptember 10.

A felszabadulás előtt igen népszerű volt a margitszigeti vadaskert, amely a háború idején elpusztult. Budapest Főváros Tanácsának végrehajtó bizottsága a közelmúltban elhatározta, hogy a szigetnek ezt a kedves látványosságát ismét feleleveníti.

A munkát már megkezdték. A Rózsakert vendéglő Margit híd felé eső oldalán körülkerítettek, parkosítottak egy körülbelül 3000 négyzetméteres területet. Ide költöztetik majd a vadaskert lakóit: az özeket, a szarvasokat, a fákot és a pávkákat. Az állatok részére kis faházakat építenek. A bekerített területen kisebb medence is van, partjára viziszármazásokat költöztetnek. A sziget új lakóit a gödöllői vadaskertből hozzák.

Előreláthatólag a jövő hónapban befejezik a munkát, s így októberben már benépesül a vadaskert. /MTI/

Kukoricakombájn gyártására készülnek a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyárban

1956. szeptember 10.

A kukoricakombájn sorozatgyártásával a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyárat bízták meg. A gyártás előkészületei már megindultak. Az 1400 alkatrészből álló gép gyártásához 1.700 szerszám és készülék szükséges, amelyek szerkesztése gyors ütemben folyik. Más részlegek a gyártási technológiákat dolgozzák ki. A dolgozókat előkészítik új munkájukra: szerszámlakatos, hegesztő és rajzolvásó tanfolyamokat indítanak.

A kukoricakombájból jövőre ezret gyártanak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 05 perc

Különleges sebész műszer készült

1956. szeptember 10.

A Budapesti Orvosi Műszergyár műszaki kollektívája külföldi dokumentációk és a saját kutatásai alapján új típusu elektromos operáló készülék mintapéldányát készítették el. A különleges orvosi berendezéssel az operáló sebész nem vágja a beteg testrészt, hanem a műszerrel elektromos uton bontja fel a fehérjesejteket, úgy, hogy a véreket elszennesíti s ezáltal mentesül az orvos a faredésos érelkötésektől.

Hasonló orvosi berendezést a nemzetközi, sőt a magyar orvostudomány is ismer, a magyar ipar azonban ilyen korszerű műszert most készített először. Az új magyar gyártmányu orvosi műszert a budapesti II. Sebészeti Klinikán Rubányi Pál sebészprofesszor próbálta ki.

Az új orvosi műszer gyártását az üzem dolgozói a közeljövőben megkezdik. /MTI/

Több ezer külföldi a budapesti strandokon

1956. szeptember 10.

A hazánkba látogató külföldiek közül az elmúlt két hónapban több ezren keresték fel a budapesti strandokat. A legtöbb, mintegy háromezerhatvan a Palatinusra látogattak el. A vendégkönyvbe franciák, osztrákok, olaszok, angolok, brazilok, belgák, dánok, svájciak és egyéb nemzetiségűek írták a nevüket. /MTI/

Három vagon pritamint gyárt az idén a Paksi Konzervgyár

1956. szeptember 10.

A Paksi Konzervgyárban már régebben megkezdték a pritamín-nevű paprikakivonat gyártását, számottevő mennyiség azonban egészen mostanáig különböző felszerelések hiánya miatt nem készült. Az idén beszeresték a szükséges gépeket, a vácuumszivattyút, a töltőgépet. A korszerű berendezés most már lehetővé teszi, hogy a kiváló ételízesítóből, amely kilogrammonként 500 milligramm C-vitamint tartalmaz, az idén három vagonnal készítsenek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 10 perc

Hordozható mágneses repedésvizsgáló-berendezés készült Csepelen

1956. szeptember 10.

A különböző öntvények és fémanyagok szabad szemmel látható repedéseit általában ipari röntgen-készülékek, vagy külföldi gyártmányu gépek segítségével állapítják meg. Az IRI Művek anyagvizsgáló laboratóriumának dolgozói most olyan gépet szerkesztettek, amely a röntgenkészülék helyett könnyen hordozható és biztonságosan kimutatja a gépek, az alkatrészek, az öntvények szabad szemmel nem látható felületi repedéseit. Az új berendezés a mágnesség elve alapján működik. A vizsgálatra szánt öntvényen, vagy gépen mágneses teret fejlesztenek és a fém felületére juttatott vasrezsalék erővonalainak törése megmutatja a repedés helyét.

Az új gépet néhány nap múlva üzembe helyezik. /MTI/

Több szakmában jelentkezhetnek még a fiatalok helyiipari tanulónak

1956. szeptember 10.

A budapesti helyiipari tanácsai vállalatok több szakmában még felvesznek ipari tanulókat. Azok a fiúk, akik elvégezték az általános iskola VIII. osztályát, és a bédogob, az asztalos, a szobafestő-mázoló, a tetőfedő, vagy az üveges szakmát akarják elsajátítani szeptember 15-ig jelentkezhetnek a Budapesti Javítóipari Tröszt IX. kerület Csarnok tér 3. szám alatti munkügyi osztályán.

Asztalos, géplakatos és kefekötő helyiipari tanulók a Budapesti Vegyipari Trösztnél /V. kerület, Bajcsy Zsilinszky ut 16/ kérhetik felvételüket. /MTI/

Magas fehérjeter tartalmu italok gyártását tervezi a szeszipar

1956. szeptember 10.

A szeszitalok árának emelése után jelentősen csökkent a rum és a likörgyárak termelése. Rumból például ma már 50 százalékkal kevesebbet gyártanak, mint néhány hónappal ezelőtt. A szeszipar most az égetett italok helyett újfajta alacsony szeszter tartalmu, tápláló, finnoszerű italokat akar forgalomba hozni. A magas fehérjeter tartalmu, tojással, tojjszínnel készült italok árusítását még a télen megkezdik. Ezenkívül növelik a kellenes arónáju, gyöngyvirágos és egyéb italok készítését is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4 kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 15 perc

Kéthangszórós nagyteljesítményű rádiók készit a Telefongyár

1956. szeptember 10.

A Telefongyár dolgozói még ebben az évben újabb korszerű rádiókészülék gyártásához fognak. A zenekedvelők örömeire készül a kéthangszórós, külön magashang és mélyhang szabályozóval ellátott, billentyűs hullámváltós, nagyteljesítményű készülék. Az újfajta rádió magnetofon-csatlakozásra is alkalmas, az egymást zavaró adóállomások szűrésére pedig forgatható ferít antennával szerelik fel. Kivitelezése igen tetszetős és kellemes hangszínezetével jó szórakozást nyújt majd a rádiószóknak.

A különleges rádióvevő-készüléket még ebben az évben árusítani fogják a szaküzletekben. /MTI/

Avarkori sírokat tártak fel Csorna határban

1956. szeptember 10.

A győri Xantus János Múzeum régészei a Csorna melletti homokbányában újabb avarkori temetőt tártak fel. Két hét alatt több mint 20 sír maradványait ásták ki. A sírokban gyöngyöket, fülbevalókat és agyagedényeket találtak. A múzeum a homokbányászással párhuzamosan, tervszerűen folytatja az avarkori temető feltárását.

Szeptember 10-én ismét nagyszabású ásatást kezdenek meg Árpás és Mórchida között, ahol az egykori római kori város, Mursella maradványait kutatják. /MTI/

Film készült Móricz Zsigmond munkásságáról

1956. szeptember 10.

Móricz Zsigmond munkásságáról dokumentumfilm készült. A forgatókönyvet Móricz Virág írta, az operatőr Török Vidor. A filmet Jancsó Miklós rendezte. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 20 perc

Körülkerítik az aquincumi romokat

1956. szeptember 10.

Sokévszázados romok, értékes emlékek hirdetik Aquincumban a római kor kulturáját. Az egykori vásárcsarnok, a templom, a fürdő, a törvényhozó ház épületét azonban egyesek gyakran felelőtlenül megrongálják. A fővárosi tanács ezért az aquincumi romokat körülkerítette. Még az ősszel kerítést húznak a Mithras-templom, az aquincumi bazilika, és számos más épület köré. /MTI/

Hirek az állami áruházakból

1956. szeptember 10.

Az állami áruházak készlete rövidesen sok új árucikkkel gazdagodik. A Rákospalotai Kötöttárugyár utolsó negyedében négyrészes női és gyermek sigarniturákat szállít. A Könnyűipari Mintázó Vállalat gyapju jersey szoknyákat, pulóvereket, hálászbluzokat és ruhákat készít.

Az áruházak monopolicikke lesz egy újfajta férficipő is, amelyet borjuborból készítenek, bőr talppal. A nők részére félig csukott őszi cipőt gyártanak, a kedvelt papucs cipők a hírek szerint nyolc színben készülnek.

Ujdonság lesz a többszínű nyomott matlasszé, ebből mintegy 10.000 méter kerül az áruházakba és több ezer méter műselyem twill anyagot is forgalomba hoznak. A Hazai Fémtelefonó és Szövőgyár több ezer méter Bro nevű szövetet gyárt az áruházak részére.

Újszerű paplancok árusítását is megkezdik. A többszínű brokát huzatot legújabbban nem kockásan varrják, hanem izléses mintákkal. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 25 perc

Öt hangversenybérletet adott ki az Országos Filharmónia a Bartók Fesztiválra

1956. szeptember 10.

A Bartók Fesztivál alkalmából szeptember 18- és október 22 között nagyszabású ünnepi hangversenyeket rendez az Országos Filharmónia. A hangversenyeket öt bérletsorozatban tartják meg, neves külföldi és belföldi művészek közreműködésével. Bartók művein kívül a fesztiválon előadják és bemutatják a Bartók utáni mai magyar zeneszerző-nemzedék legkiválóbb műveit is. A kamarazene-hangversenyeken nagy számban szerepelnek fiatal művészek is.

Az I. bérlet előadási/zenei, kamara- és énekári műveit mutatják be. A sorozat első hangversenye szeptember 26-án/Bartók Béla halálának évfordulója lesz.

A II. bérlet első estjén fellép Moura Lympany kiváló angol zongoraművésznő, aki a Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny zsűritagjaként érkezett Budapestre. Egy szólóestet és egy zenekari estet ad.

A III. sorozat eseménye lesz, hogy az egyik előadásán Mario Rossi olasz karmester vezényli a Magyar Rádió Szimfonikus zenekarát. Nagy érdeklődésre tart számot ebben a sorozatban Lajtha "Magnificat" című művének bemutatója, valamint a Kodály-est, amelyen 300 tagú gyermekkórus szerepel. Több mint tíz éve nem adták elő hazánkban Bartók I. Zongoraversenyét. A művet most a bérlet egyik előadásán Zempléni Kornél tolmácsolja.

A IV. bérlet mindhárom hangversenyén külföldi művész is fellép. Grigorij Ginzburgot, a Szovjetunió Érdemes művészt a magyar közönség ekkor ismerheti meg először. Beethoven C-dúr zongoraversenyét játssza. Milos Sadlo-ot, a Csehszlovák Népköztársaság Nemzeti díjas gordonkaművészt már ismét zörte Budapest közönsége. Sadlo magyar szerző új művének: Mihály András gordonkaversenyének bemutatásával szerez meglepetést hallgatóinak. Henryk Szeryng, világszerte ismert mexikói hegedűművész Brahms Hegedűversenyével mutatkozik be nálunk.

/Folyt. l. sz./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7 kiadás 1956. szeptember 10. 6 óra 30 perc

Öt hangversenybérletet...Folyt./

Az V. bérlet első estjét a Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny győztesei adják az Erkel Színházban. A sorozat eseménye lesz még Szenkár Jenőnek, a világot járt budapesti születésű karmesternek, a Düsseldorfi Szimfonikus Zenekar zenei igazgatójának vendégszeroplése. Egy másik esten Mario Rossi vezényli Bartók II. Zongoraversenyét, amelyet Cziffra György szólaltat meg.

A hangversenybérletet az Országos Filharmónia Tanács körüli jegypénztárban lehet megvásárolni./MTI/

B 8. kiadás 1956 szeptember 13 7 óra 15 perc

VIT kulturális és sportversenyeket rendeznek Sztálinvárosban

1956 szeptember 13

A sztálinvárosi DISZ-titkárok értekezleten beszéltek meg a VIT-re való készülődés tervét. Elhatározták, hogy VIT kulturális és sportversenyeket rendeznek, ezenkívül irodalmi és műszaki pályázatot írnak ki. Az előkészületek során a külföldön, elsősorban a Szovjetunióban járt fiatalok élménybeszámolóiban ismertetik tapasztalataikat. /MTI/

Otven éves a Vas megyei tüdőgyógyozó

1956 szeptember 13

A Vas megyei tüdőgyógyozó szeptember 22-én ünnepi fennállásának ötvenedik évfordulóját. Az Orvos- Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének Vas-Zala megyei tüdőgyógyász szakosztálya és a TTIT Vas megyei szervezetének egészségügyi szakosztálya ebből az alkalomból Szombathelyen a megyei kórházban szeptember 22-én jubileárius tudományos ülést tart. /MTI/

Árpádkori lakótelepülésre bukkantak az Őrnépkuti Állami Gazdaságban

1956 szeptember 13

A szarvasi Tessedik Sámuel Múzeum a békésszentandrási tanács többszörförintés anyagi támogatásával az idén már a harmadik ásatást végezte a Körös hegyi területén. Júniusban XI. századbéli temető, júniusban őskori - a tiszai Körös kultúra idejéből való település maradványai kerültek napvilágra. Most pedig az Őrnépkuti Állami Gazdaság részesei űzemegységének területén Árpádkori lakótelep nyomaira bukkantak és keresik a hozzá tartozó temető helyét is, hogy feltárják a föld alól rejlő több mint ezer éves emlékeket. /MTI/

B 9. kiadás 1956 szeptember 13 10 óra 10 perc

Gazdag programmal kezdi ismeretterjesztő munkáját az ősszel a TTIT Győr-Sopron megyei szervezete

1956 szeptember 13

A TTIT Győr-Sopron megyei szervezete október elején kezdi meg az 1956/57. évi ismeretterjesztő munkát. Erre sokoldalú részletes tervet készítettek a társulat szakosztályai, figyelembevétel a Központi Vezetőség határozatának utmutatásait. Az új évadra 1350 ismeretterjesztő előadást tervez a társulat, kétszázhuszszal többet, mint az elmúlt évben. Az irodalmi szakosztály több új sorozatot indít a magyar és a külföldi, köztük a nyugati irodalom nagyjairól. A legkedveltebb magyar írók és költők életrajzáinak és tevékenységének ismertetésére olyan személyeket kérnek fel, akik személyesen ismerték őket. Így például Mórícz Zsigmondról leánya Mórícz Virág, József Attiláról pedig Szántó Judit tart előadást. A világirodalmi sorozatban egy előadásban ismerteti a TTIT a mai angol, francia, olasz és az amerikai irodalmat.

Megkönnyíti a társulat munkáját az ősszel Győrött megnyíló értelmiségi klub, ahol hetenkint rendeznek vitákat, mikrobarázdás hangfelvételről előadásokat. A társulat azt is tervezi, hogy minden színházi bemutatóról vitát rendez a színészek és a közönség részvételével.

Az ifjúság, s főképp a középiskolás diákok körében tesz-eleget a TTIT azzal, hogy a művészeti szakosztály rendezésében kézművészeti előadás-sorozatot indít a festészetéről és a szobrászatról. A közönség érdeklődésének megfelelően rendszeresen megtartják Győrben a városnéző sétákat, amelyekon Győr történeti és művészeti nevezetességeit ismertetik majd. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 10. kiadás 1956 szeptember 10. 11 óra 10 perc

Agyagot használnak olaj helyett az Ajkai Erőmű építkezésének előregyártó telepén

1956 szeptember 10.

A második öt éves tervben mintegy háromszorosára bővülő Ajkai Erőmű új épületét - a kazánházat, a hűtőházat s az egyéb üzemi épületeket - szinte teljes egészében előregyártott betonelemekből építik.

Az előregyártó telepen a sablonokat eddig jóminőségű orsóolajjal kenték, hogy ne ragadjanak a betontesthez. Most, hogy az olajellátásban zavarok mutatkoztak, a 31/4 sz. ipítőipari Vállalat előregyártó telepének dolgozói új megoldást kerestek. Rájöttek, hogy egy bizonyos sűrűségű agyagkeverék - közönséges agyag és víz keveréke - ugyanúgy megfelel a követelményeknek, mint az orsóolaj.

Az új módszer tökéletesen bevált. Az agyag használatával a több évig tartó építkezés alatt megközelítőleg egymillió forintot takarítanak meg a beruházási összegből. /MTI/

Huszmillió forintot fordítottak árvízvédelemre ebben az évben a Szigetközben

1956 szeptember 10.

A győri vízügyi igazgatóság dolgozói az 1956. évre előírányozott árvízvédelmi terv befejező munkáit végzik a Szigetközben. Ásványrárótól felfelé egészen Hajólig megépítették a Duna-töltést és szoritógátákat is építettek. Az 1954. évi árvízi helyzethez képest 100-120 centivel megerősítik a gátakat, ami a számítások szerint teljes biztonságot jelent. Ebben az évben 49 kilométeres szakaszon érték el a 80-100 centimétert. Nemcsak magasabb, hanem szélesebb is a töltés, koronája az eddigi 2-3 méter helyett 4 méter szélességű. Összesen 530.000 köbméter földet építettek be ebben az évben. Az elvégzett munka értéke meghaladja a 20 millió forintot. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 11. kiadás 1956 szeptember 10. 11 óra 10 perc

Zavartalanul termel a Lőrinci Hengermű

1956 szeptember 10.

A Lőrinci Hengerműben szeptember 10. helyett három nappal a határidő előtt befejezték a nagyjavítást, s ugyanakkor elvégezték a műszaki életünkben egyedülálló feladatot, a hét tonnás előtét-tengely cserejét. A hengermű indulás után "visszatartott műszakkal" dolgozott, hogy a csapágyakat, az esetleges új gépelemeket bejárassák. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hengermű történetében ilyen jól még nem hajtottak végre nagyjavítást. A gépek zavartalanul dolgoznak. Miután meggyozodtek, hogy a javítás a legnagyobb mértékben sikerült, a Csapajev brigád tagjai Beliczki András ifjúmunkás hengerész irányításával a vasárnapról hétfő reggelre virradó éjszaka teljes műszakot tartottak, amelyen 14 százalékkal túlteljesítették előirányzatukat. A Csapajev brigád eredménye igazolja: zavartalanul termel a Lőrinci Hengermű. /MTI/

Megkezdődött a SZOT IX. teljes ülése

1956 szeptember 10.

Hétfőn reggel a SZOT székházában megkezdődött a Szakszervezetek Országos Tanácsának IX. teljes ülése. Az ülés napirendje a következő: 1./ A szakszervezetek feladatai s dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavításában. Előadó Gáspár Sándor, a SZOT elnöke. 2./ A SZOT elnökségének beszámolója a szakszervezeti kulturális nevelőmunkáról. Előadó Csotterai Lajos, a SZOT titkára. 3./ A szakszervezeti demokrácia szélesítése, s szakszervezetek központi vezetőségei és az üzemi bizottságok jogkörének növelése. 4./ Szervezeti kérdések.

A tanácskozást Fock Jenő, a SZOT titkára nyitotta meg, majd Gáspár Sándor, az MDP Politikai Bizottságának póttagja, a SZOT elnöke tartotta meg beszámolóját.

/folyt.köv./

B 12. kiadás

1956 szeptember 10

13 óra 21 perc

Megkezdődött a nemzetközi Liszt Ferenc zongoraverseny válogatója

1956 szeptember 10

Hétfőn reggel a Zeneművészeti Főiskola nagytermében ünnepélyesen megkezdődött a nemzetközi Liszt Ferenc zongoraverseny válogatójának első fordulója. Délután a következő versenyzők kerültek sorra: Szelényi István József /magyar/, Fausto Zedra /argentín/, Áles Bilek /Csehszlovákia/, Dick Vanderven /holland/, Jurij Szurenovics Ajrapetjan /szovjet/, France Clidat /francia/, Lev Nikolajevics Vlaszenko /szovjet/, Rőczai Ferenc /magyar/, Setrak Yavruyan /török/ művészek.

A válogató versenyen a zsűri tagjain kívül megjelent zenei életünk sok kiváltsága és számos érdeklődő. A versenyt délután folytatják. /MTI/

Kétezáz hold szőlőt telepítenek ősszel a Fajér megyei termelőszövetkezetek

1956 szeptember 10

A Fajér megyei termelőszövetkezetekben nagy az érdeklődés a szőlőtelepítések iránt. A megyei tanács mezőgazdasági igazgatóságától a szövetkezetek 220 hold szőlőtelepítésre kértek engedélyt. Az ősszel telepítendő terület egy részén 31 holdon csemegeszőlőt akarnak telepíteni, a többin borszőlőt. A baracsikai Vörös Csillag, a perkáti Alkotmány, a seregélyesi Ustörő és a nagyenyimi Szikra Termelőszövetkezet 10-10 hold szőlőt telepít. /MTI/

Több mint 200 Tolna megyei traktorost tüntettek ki az árvízvédelemben tanúsított helytállásáért

1956 szeptember 10

Hétfőn több Tolna megyei gépállomáson ünnepséget és termelésértkezelést tartottak, amelyen az árvízvédelemben tanúsított jó munkájáért több traktoros kapta meg az árvízvédelmi emlékérmét. A megye 12 gépállomásának több mint 200 traktorosa részesült ebben a kitüntetésben. /MTI/

B 13. kiadás

1956 szeptember 10

13 óra 25 perc

Huszonegy termelési társulás alakult Baranyában

1956 szeptember 10

A baranyai falvakban dolgozó parasztok élénken érdeklődnek a különféle termelési társulások iránt. Ennek legfőbb oka, hogy a gazdák maguk is látják: a társulással lényegesen jobb eredményeket lehet elérni. Több községben - így például Kisdobszán, Szederkényben és Kötujfalun - a termelési társulásokba tömörült gazdák átlag 10-15 százalékkal nagyobb jövedelmre tettek szerint, mint a kívülálló parasztok.

Ebben az évben meggyezerte 21 különféle termelési társulást hoztak létre a dolgozó parasztok, köztük méhész, selyemhernyótenyésztő, valamint gyümölcs, zöldség, szőlő és dohánytermelő szakcsoportokat. A társulásokba tömörült méhészek összesen 13.500 méhesaládot tartanak. A villányi és a mohácsi borvidéken 11 szőlőtermelő szakcsoport dolgozik már. Baranya megyében összesen 68 termelési társulás működik, csaknem 1.800 taggal.

A júliusi párttárgyalás és a Minisztertanács legutóbbi határozata újabb ösztönzést adott a már meglévő társulások továbbfejlesztésére és újak alakítására. A mohácsi méhészek például augusztusban szövetkezetet alakítottak, amelynek taglétszáma néhány hét alatt negyvenről hetvenre növekedett. Hasonló méhész szövetkezetet szerveznek jelenleg Vajszlón és Szigetváron is. Nagyharsányban szeptember végén alakul meg a cukorborsótermelési társulás, amelynek tagjai külföldre is szállítanak majd cukorborsót. Kötujfalun burgonya és zöldségtermelő társulás működik. A két szakcsoport tagjai most előkészítő bizottságot alakítottak és elhatározták, hogy rövidesen zöldségtermelő szövetkezetben egyesülnek. /MTI/

B 14. kiadás

1956 szeptember 10

1 óra 01 perc

Jelentős árváltozások a hét eleji piacon

1956 szeptember 10

Vasárnap és hétfőn reggel 203 vagon áru érkezett a Nagyvártelepre, ebből burgonya 81, tojás 1, zöldsézelék 63, vegyes gyümölcs 39 és dinnye 19 vagon. A hét eleji piac jelentős árváltozásokkal kezdődött. Így az asztali alma, a szőlő és a görögdinnye olcsóbbodott. Az állami kiskereskedelmi boltlánczatában az asztali almát 1.60-3.60, a sasza szőlőt és egyéb csemefajtát 6.80, a Kassuth és a Madelaine szőlőt 4.80, az Opportét 3.60 forintért árusították. A pirosbőrű görögdinnyét 1.60, a sárgabőrűt pedig 1.20 forintért adták. Ellenben a főzötök, a kókkaralábé, az uborka, a fejtőbab és az Alexander-körte kilónként 20-60 fillérrel drágult. Hétfőtől kezdődően megszüntették a levelos karfiol árusítását: csak levélzetétől megtisztítva lehet értékesíteni. Újból megjelent a piacon a dunaföldvári kerti sáska, ára 2.50-3.50 forint kilónként. /MTI/

Minisztériumi határozat a vidéki piacok szervezetének szabályozásáról

1956 szeptember 10

A Magyar Közlöny 78. száma közli a vidéki piacok szervezetének szabályozásáról és a piaci helypénzek megállapításáról szóló minisztériumi határozatot. Ennek értelmében szeptember 30-ig az alábbi helyeken megszűnnek a helypénz és díjbeszedő vállalatok: Baja, Kiskemét, Békéscsaba, Gyula, Orosháza, Miskolc, Hódmezővásárhely, Szeged, Szentes, Szekesfehervár, Berettyóújfalú és Debrecen. Ugyancsak megszüntetik a Város- és Községgazdálkodási Minisztérium főfelügyelete alá tartozó községgazdálkodási vállalatok piaci helypénzszedési és hatáskörrel megkezelési tevékenységét. A piacok létezésével, fenntartásával és működésével kapcsolatos kérdéseket a tanácsok saját hatáskörükben szabályozzák, a megállapított helypénzdíjak azonban nem léphetik túl a rendelet mellékletében megállapított felső határokat.

A határozat végül intézkedik, hogy a helypénz és a mérlegbevételeiből elsősorban a piacok fenntartását kell fedezni, a fennmaradó összegeket pedig a községfejlesztési alap kapja. /MTI/

B 15. kiadás

1956 szeptember 10

14 óra 10 perc

A Minisztériumi határozata az élenjáró termelőszövetkezetek kiüntetéséről

1956 szeptember 10

A Magyar Közlöny 78. száma közli a Minisztériumi határozatát az élenjáró termelőszövetkezeti gazdaságok kiüntetéséről. Ezzel a Minisztérium a a legkiválóbb termelési eredményeket elérő és állam iránti kötelezettségeiket példásan teljesítő termelőszövetkezeteket vándorzászlóval, "Az ország élenjáró termelőszövetkezeti gazdasága" címmel tünteti ki és ezzel együtt pénzjutalomban részesíti. A Minisztérium a vándorzászló I. II. és III. fokozatát, a kiüntető címet és az ezzel együtt járó pénzjutalmat az 1000 holdnál nagyobb, továbbá a 400-1000 hold közötti, valamint a 400 holdnál kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában a legjobb 3-3 termelőszövetkezetnek adományozza. Az egyes kategóriákban a jutalom összege százezer, ötvenezer és huszonezezer, harmincezer és huszezer, továbbá ötvenezer, huszonezezer és tizenötezer forint.

(illetve hatvenezezer, a határozat ezután részletesen ismerteti a versenynek, a cím és a pénzjutalom elnyerésének feltételeit és az odaítélés szempontjait. /MTI/

Elutazott hazánkba az egyiptomi közlekedésügyi államtitkár

1956 szeptember 10

Mussa Arafa egyiptomi közlekedésügyi államtitkár és családja a Magyar Népköztársaság kormányának meghívására tíz napot töltött hazánkban. Az egyiptomi vendégek a baráti látogatás során megtekintették a főváros nevezetességeit, ellátogattak hazánk több vidéki városába és a Balatonhoz. Az államtitkár ezenkívül meglátogattott néhány közlekedésipari üzemet is.

Az egyiptomi közlekedésügyi államtitkár családjával vasárnap elutazott a fővárosból. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1956 szeptember 10.

11 óra 15 perc

Elektronikus mérőműszereket gyárt a szegedi orvosi műszer k.s.z.

1956 szeptember 10.

Az orvosi műszereket készítő szegedi kisipari szövetkezet felkészült az elektronikus mérőműszerek sorozatgyártására. Terv szerint - amennyiben a szükséges anyagokat kellő időben megkapják - az idén mintegy kétfélmillió forint értékű készülék kerül ki tüzénkből.

Most készítették el a hét elektroncsővel működő stabilizált feszültségű áramforrás 15 darabból álló első sorozatát. Ezt a műszert vegyszereti, orvosi és egyéb laboratoriumi mérésekre használják.

Készül már a csővoltmérő első példánya, ezeken kívül mérőhidak és egyéb elektronikus mérőműszerek gyártására is készülnek. /MTI/

Szerelik az új szárítóberendezést a Mosonmagyaróvári Kötöttáru-gyárban

1956 szeptember 10.

A Mosonmagyaróvári Kötöttáru-gyárban új, negytelejesítményű szárítógép érkezett a Német Demokratikus Köztársaságból. A kivitelező vállalat szakemberének irányításával most szerelik össze a 350.000 forint értékű gépet, amely megszünteti a kötöttáru-gyár szárítási nehézségeit. /MTI/

Megevitik Sopron vizellátását

1956 szeptember 10.

A Győr-Sopron megyei tanács ebben az évben kétfélmillió forintot fordított a soproni vizellátás javítására. A soproni vízművek környéki próbefúrások egyike bő vizet ad. Az év végére elkészül a Vashegyen épülő 100 köbméteres víztartály, amely a Ciklmen szentoriumot látja el vízzel és segítséget jelent ennek a városrésznek addig is, amíg a következő években megépítik a tervezett nagy víztárolót. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1956 szeptember 10.

14 óra 15 perc

Időjárás-jelentés

1956 szeptember 10.

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 10-án, hétfőn délután:

Kisebb záporok, zivatarok

Európa nagy részén csendes, száraz az idő, csupán az Alpok nyugati lejtőjénél vannak záporok, zivatarok és a Szovjetunió európai részének középső vidékén csendes esők. Dél-Európában még tart a nyári meleg.

Hazánkban vasárnap jobbra derült volt az ég, csupán az északi egyékben volt felhősebb idő. Északkeleten néhány helyen kisebb eső is hullott. Nappal a hőmérséklet 25-27 fokig emelkedett, éjszaka 9-12 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 2,9 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 2,7 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tenzorszintre átszámított légnyomás 762 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás kedden estig: változó felhőzet, több helyen kisebb eső, esetleg zivatar. Mérsékelt, majd élénkebb déli-észnyugati, később a Dunántúlon nyugati-északnyugati szél. A nappali felmelegedés nyugaton gyengül, keleten erősödik.

Várható legalsó hőmérséklet a éjjel: 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: nyugaton 23-26, keleten 26-29, helyenkint 29 fok felett. /MTI/

B 18 kiadás 1956 szeptember 10 1 1/2 óra 20 perc

A sajkázai bányüzem befejezte harmadik negyedévi tervét

1956 szeptember 10

A Borsodi Szénbányászati Tröszt Üzemei közül a sajkázai bányüzem dolgozó hétére virradóan elsőként befejezték harmadik negyedévi tervüket. A fennállásuk 179. évfordulóját a VI. bányásznapon ünneplő sajkázai bányászok nagyszerű győzelme a műszaki vezetés és a bányászok közös erőfeszítésének eredménye. Különösen a műszaki fejlesztéssel értek el jó eredményeket az üzemben. Az elővájtáson dolgozó F4-es fejtőgépeket lassu fejtőforgásra alakították át. Ezzel negyedév alatt csaknem 60 százalékkal csökkentették a gépállási időt. A frontfejtéseken az ácsolati fa visszanyerésére újítást vezettek be. Emellett a frontatszerelési idejét mintegy másfél órával, a szén tonnákénti önköltségét pedig több mint 2 forinttal csökkentették.

A sajkázai bányászok még ebben a negyedévben 10.000 tonna szenet termelnek. /MTI/

Megkezdődött az 500 salgótarjáni lakás építésének második ütemét

1956 szeptember 10

A Fővárosi Építőipari Vállalat dolgozó Salgótarján régi városrészén tavaly fejezték hozzá az új városnegyed 500 lakásának építéséhez. Most 202 lakáson dolgoznak és a hónap végén a határidő előtt két nappal már átadják az új városrész első két épületét. A munka futászalagszerű, illetve lépcsőzetes megszervezése és a gépesítés eredményeként ezenkívül az év végén egy hónappal hamarabb készül el újabb 70 lakás. A tervvel szemben szerzett előny lehetővé tette, hogy a vállalat dolgozó most 102 lakás alapozásával megkezdjék a városnegyed építésének második ütemét. Az új városrész a tervek szerint 1958-ban fejeződik be. /MTI/

B 19 kiadás 1956 szeptember 10 1/4 óra 25 perc

Befutott az első rizsszállítmány a budapesti hántolóba

1956 szeptember 10

A Soroksári uti rizshántoló malőbe hétfőn délelőtt megérkezett az első rizsszállítmány. A Kiváncsi Állami Gazdaságból két vagon, gyöngyszemű, elsőrendű minőségű terményt küldtek a hántolóba, ahol nyomban megkezdték a minőségi vizsgálatokat. Az eredmény minden várakozást felülmúlt: a kiváncsi rizs a megengedett 14-15 helyett mindössze 12 százalékos vizet tartalmaz, a szemek egészségesek, törtszem alig akad, s igen magas, 56-58 hektoliter súlyu.

A nagyszerű minőségű idegi rizs feldolgozását az üzem 14-én teljes kapacitással megkezdte, amikor is naponta 13 és fél, 14 vagon terményt hántolnak. A berendezést korszerűsítették és több újítást vezettek be. Többek között a rizs belsei szállítását a korábbi 700-750 méterrel 100-120 méterre csökkentik, így lényegesen kisebb lesz a széntörés. A tisztítást is tökéletesítették, s a rizsből csaknem teljes egészében kiszűrik az idegen szemeket. /MTI/

Megkezdődött a pécsi szénbányászati műszaki átvétele

1956 szeptember 10

A pécsi szénmedence várható többtermelése, a koksizható széntermelés fokozása tette szükségessé a pécsiuhelyi szénbányászati korszerűsítést, amely 60 millió forintos beruházással valósul meg.

Már elkészült a régi szénbányászati mellé épített új épületrész, amely 18 beton széntárolóbunkert foglal magában és helyén van több gépi berendezés.

A jelenleg mintegy 80 százalékos készütségi állapotban levő szénbányászati műszaki átvétele megkezdődött. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18 kiadás 1956 szeptember 10 1 1/2 óra 30 perc

A sajkázai bányászati üzem befejezte harmadik negyedévi tervét

1956 szeptember 10

A Borsodi Szénbányászati Tröszt Üzemei közül a sajkázai bányászati üzem dolgozó hétére virradóan elsőként befejezték harmadik negyedévi tervüket. A fennállásának 175. évfordulóját a VI. bányásznapon ünneplő sajkázai bányászok nagyszerű győzelme a műszaki vezetés és a bányászok közös erőfeszítésének eredménye. Különösen a műszaki fejlesztéssel értek el jó eredményeket az üzemben. Az elővájtásokon dolgozó F 4-es fejtőgépeket lassú forgásra alakították át. Ezzel negyedév alatt csaknem 60 százalékkal csökkentették a gépállási időt. A frontfejtéseken az ácsolati fa visszanyerésére újítást vezettek be. Ezzel a frontfelszerelési idejét mintegy másfél órával, a szén tonnáinkinti önköltségét pedig több mint 2 forintra csökkentették.

A sajkázai bányászok még ebben a negyedévben 10.000 tonna szenet termelnek. /MTI/

Megkezdték az 500 salgótarjáni lakás építésének második ütemét

1956 szeptember 10

A Hőrad megyei Építőipari Vállalat dolgozó Salgótarján régi vásártérén tavaly fogtak hozzá az új városnegyed 500 lakásának építéséhez. Most 202 lakáson dolgoznak és a hónap végén a határidő előtt két nappal már átadják az új városrész első két épületét. A munka intenzívszerű, illetve lépcsőzetes megszervezése és a gépesítés eredményeként ezenkívül az év végén egy hónappal hamarabb készül el újabb 70 lakás. A tervvel szemben szerzett előny lehetővé tette, hogy a vállalat dolgozó most 102 lakás alapozásával megkezdjék a városnegyed építésének második ütemét. Az új városrészt a tervek szerint 1959-ben fejezik be. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19 kiadás 1956 szeptember 10 1/4 óra 25 perc

Befutott az első rizsszállítmány a budapesti hántolóba

1956 szeptember 10

A Soroksári uti rizshántoló maláiba hétfőn délelőtt megérkezett az első rizsszállítmány. A Kópáncsi Állami Gazdaságból két vagon, gyöngyszemű, elsőrendű minőségű terményt küldtek a hántolóba, ahol nyomban megkezdtek a minőségi vizsgálatokat. Az eredmény minden várakozást felülmúlt: a kópáncsi rizs a megengedett 14-15 helyett mindössze 12 százalékos vizet tartalmaz, a szemek egészségesek, törtszem alig akad, s igen magas, 56-58 hektoliter súlyu.

A nagyszerű minőségű idegi rizs feldolgozását az üzem 14-én teljes kapacitással megkezdte, amikor is naponta 13 és fél, 14 vagon terményt hántolnak. A berendezést korszerűsítették és több újítást vezettek be. Többek között a rizs belső szállítását a korábbi 700-750 méterrel 100-120 méterre csökkentik, így lényegesen kisebb lesz a széntörés. A tisztítást is tökéletesítették, s a rizsből csaknem teljes egészében kiszorították az idegen szemeket. /MTI/

Megkezdődött a pécsi szénmés műszaki átvétele

1956 szeptember 10

A pécsi szénmedence várható többtermelése, a koksizálható széntermelés fokozása tette szükségessé a pécsiuhelyi szénmés bővitését, korszerűsítést, amely 60 millió forintos beruházással valósul meg.

Már elkészült a régi szénosztályozó mellé épített új épületrész, amely 18 beton széntárolóbunkert foglal magában és helyén van több gépi berendezés.

A jelenleg mintegy 80 százalékos készütségi állapotban levő szénmés műszaki átvétel megkezdődött. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1956 szeptember 10.

11 óra 15 perc

Tulajdonosok tervüket az oroszlanvi frontbrigádok

1956 szeptember 10.

Az oroszlanvi XVIII-es akna frontbrigádjai a bányásznap után bekövetkezett néhány napon visszacsúszás után ismét az élenjárók közé küzdötték magukat. Hoffmann Pál frontmester és brigádjának tagjai szeptember 10-én és minden nap tullejesítettek előirányzatukat, s hét fón reggelig több mint 600 csille szenet szállítottak esedékes tervükön felül a külszínre. Megelőzte tervét Steinmetz István és Dér István frontmester brigádja is.

A XVIII-es akna bányászai az esedékes havi előirányzatot 103,9 százalékos teljesítéssel második félévi tervükön felül már több mint 7500 tonna szenet bányásztak a 100.000 tonnás vállalás teljesítéséhez. /MTI/

Megnyilt a háromnapos kertészeti konferencia

1956 szeptember 10.

A Magyar Tudományos Akadémia agrártudományok osztályának rendezésében hétfőn délelőtt a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola negyteremben háromnapos kertészeti- és szőlészeti konferencia kezdődött. Magyarország legjobb zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísznövénytermesztési szakemberei, kutatói előtt Somos András Kossuth-díjas elnöki beszédet mondott megnyitó beszédet.

Somos István tanszékvezető docens, a biológiai tudományok kandidátusa bevezető előadásában hangsúlyozta:

- Az utóbbi időben, főként a második öt éves terv irányelv-tervezetének vitája óta, amikor mind több oldalról hangzott el a kérdés, hogy vajon a mezőgazdaság fejlesztése megfelelő irányban halad-e és mennyire biztosított a mezőgazdaság belterjességének további fokozása, jelentős változás tapasztalható a kertészeti termézet megbecsülésében, fontosságában. Szegünkre, kertészeti szakemberek számára különösen örömdetes, hogy a párt és a kormány a második öt éves tervben az eddigieknél sokkal fokozottabban figyelmet szentel a kertészeti termelés fejlesztésének. /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1956 szeptember 10.

15 óra 45 perc

/Megnyilt...1.folyt/

Az előadó ezután részletesen elemezte az egyes kertészeti ágak helyzetét, a kertészeti termelés és kutatás eredményeit és feladatait, végül ennek a meggyőződésének adott kifejezést, hogy most, amikor a terv lefektette a kertészeti termelés megszabásu alapjait és minden anyagi és erkölcsi támogatást megad, minden szakember lelkesebben fog dolgozni az egész magyar kertészet felvirágoztatásáért.

Ezután megkezdődtek az egyes szekciók ülései. A gyümölcsstermesztési tanácskozásen Okályi Iván egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora számolt be a gyümölcsstermesztési és kutatási feladatokról a második öt éves terv idején. Foglalkozott a gyümölcsstermesztés fejlesztésének tervével, amelynek alapvető célja, hogy gyümölcsből is kielégítse a fokozódó fogyasztási szükségletet, a hazai tartósítási ipar és a külkereskedelmi igényt. A második öt éves terv kimondja: "öt év alatt mintegy kétszeresére kell növelni a nagyüzemi gyümölcsösök területét és fájlományát, emellett fejleszteni kell a háztáji gyümölcsösök területét is." E cél megvalósításáért ki kell dolgozni az országos fajtekörzeteket, s a tájak szerint sürgetően meg kell kezdeni a fajteösszehasonlító kísérleteket. Az előmunkálatok a Kertészeti Kutatóintézetben és a főiskolán már megindultak. A legnagyobb elmaradás agratechnikai vonatkozásban mutatkozik, s ezért következő öt éves tervünk idején meg kell kezdeni a különböző gyümölcsök hazai tájaink számára legmegfelelőbb komplex agratechnikájának kialakítását. Ki kell szélesíteni a gyümölcsöntözési kísérleteket, fokozni kell a munkák gépesítését. Javasolja, hogy a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola szigetcsépi tenger gyümölcsösében mielőbb állítsák fel a tervezett kertészeti gépkísérleti állomást.

Somos István egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, a szőlészet és a borászat feladatairól szólva kiemelte, hogy a második öt éves tervben a kiöregedett szőlők felújításán, s a tőkehiány pótlásán kívül mintegy 36.000 hold szőlő telepítését irányozzuk elő. A kívánt eredményt csak az elmélet és a gyakorlat szoros együttműködése hozhatja meg. Szőlőnemesítőink feladata, hogy ugyanazon fajtán belül kiemeljék a mennyiségi és a minőségi termés szempontjából értékes egyedeket, s ezek gyors elszaporításával minél nagyobb mennyiségű szaporítóanyagot adjanak át a termelőknek. Ezen túl tudatos keresztezések útján az eddigi fajtáknál is jobbakat kell előállítani. /folyt. köv./

1956 szeptember 10

Tulajdonosok tervekét az oroszlanvi frontbrigádok

1956 szeptember 10

Az oroszlanvi XVIII-es akna frontbrigádjai a bányásznap után bekövetkezett néhány napon visszacsúszás után ismét az élenjárók közé kúzdótták magukat. Hoffmann Pál frontmester és brigádjának tagjai szeptember 10-én és minden nap tullejesítettek előirányzatukat, s hét fön reggelig több mint 600 csille szenet szállítottak esedékes terükön felül a külszínre. Megelőzte tervét Steinetz István és Dér István frontmester brigádja is.

A XVIII-es akna bányászai az esedékes havi előirányzat 103,9 százalékos teljesítésével második félévi terükön felül már több mint 7500 tonna szenet bányásztak a 100.000 tonnás vállalás teljesítéséhez. /MTI/

Megnyilt a háromnapos kertészeti konferencia

1956 szeptember 10

A Magyar Tudományos Akadémia agrártudományok osztályának rendezésében hétfőn délelőtt a Kertészeti- és Szőlészeti Főiskola nagytermében háromnapos kertészeti konferencia kezdődött. Magyarország legjobb zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísznövényszeresztési szakemberei, kutatói előtt Somos András Kossuth-díjas elnökük mondott megnyitó beszédet.

Temássy István tanszékvezető docens, a biológiai tudományok kandidátusa bevezető előadásában hang szövegezte.

Az utóbbi időben, főként a második öt éves terv irányelv-tervezetének vitája óta, amikor mind több oldalról hangzott el a kérdés, hogy vajon a mezőgazdaság fejlesztése megfelelő irányban halad-e és mennyire biztosított a mezőgazdaság belterjességének további fokozása, jelentős változás tapasztalható a kertészeti termelés megbecsülésében, fontosságában. Szóunkre, a kertészeti szakemberek számára különösen örvendetes, hogy a párt és a kormány a második öt éves tervben az eddigieknél sokkal fokozottabban figyelmet szentel a kertészeti termelés fejlesztésének. /folyt.köv./

B 21. kiadás

1956 szeptember 10

15 óra 45 perc

/Megnyilt...1.folyt./

Az előadó ezután részletesen elemezte az egyes kertészeti ágék helyzetét, a kertészeti termelés és kutatás eredményeit és feladatait, végül ennek a meggyőződésének a datt ki-fejezést, hogy most, amikor a terv lefektette a kertészeti termelés nagyszabásu alapjait és minden anyagi és erkölcsi támogatást megad, minden szakember lelkesebben fog dolgozni az egész magyar kertészet felvirágoztatásáért.

Ezután megkezdődtek az egyes szakokk ülésai. A gyümölcsstermesztési tanácskozáson Okályi Iván egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora számolt be a gyümölcsstermesztési és kutatási feladatokról a második öt éves terv idején. Foglalkozott a gyümölcsstermesztés fejlesztésének tervletti tervével, amelynek alapvető célja, hogy gyümölcsből is kielégítse a fokozódo fogyasztási szükségletet, a hazai tartósító ipar és a külkereskedelem igényét. A második öt éves terv kimondja: "öt év alatt mintegy kétszeresére kell növelni a nagyüzemi gyümölcsösök területét és fajlo-mányát, emellett fejleszteni kell a háztáji gyümölcsösöket is." E cél megvalósításáért ki kell dolgozni az országos fajtekörzeteket, s a tájak szerint sürgősen meg kell kezdeni a fajteösszehasonlító kísérleteket. Az előmunkálatok a Kertészeti Kutatóintézetben és a főiskolán már megindultak. A legnagyobb elmaradás agratechnikai vonatkozásban mutatkozik, s ezért következő öt éves tervünk idején meg kell kezdeni a különböző gyümölcsöknek hazai tájaink számára legmegfelelőbb komplex agratechnikájának kialakítását. Ki kell szélesíteni a gyümölcsöntözési kísérleteket, fokozni kell a munkák gépesítését. Javasolja, hogy a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola szigetcsépi tenger gyümölcsösében mielőbb állítsák fel a tervezett kertészeti gépkísérleti állomást.

Somos István egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, a szőlészet és a borászat feladatairól szövege ki-emelte, hogy a második öt éves tervben a kiöregedett szőlők felújításán, s a tökehiány pótlásán kívül mintegy 36.000 hold szőlő területet irányozzuk elő. A kívánt eredményt csak az elmélet és a gyakorlat szoros együttműködése hozhatja meg. Szőlőnemesítőink feladata, hogy ugyanazon fajtán belül kiemeljék a mennyiségi és a minőségi termés szempontjából értékes egyedeket, s ezek gyors elszaporításával mind nagyobb mennyiségű szaporítóanyagot adjanak át a termelőknek. Ezen túl tudatos keresztezések útján az eddigi fajtáknál is jobbakat kell előállítani. /folyt.köv./

/Megnyilt...2.élt/+

A kutatóintézet telepen és a főiskola gazdaságában jelenleg 30.000 hibridmagot termesztnek meg.

Meg kell határozni a mezőgazdasági műveléshez megfelelő sortávolságot és művelési módot. A mezőgazdasági termelés fel-tétlenül megkívánja a telejművelés és a növényvédelem fejlesztését, s ebben még igen nagyok a hiányosságok. Ki kell alakítani és ki kell próbálni a helyi viszonyoknak megfelelő géptípusokat. A borászat ter-rén a második öt éves tervben változatlanul a tárolótér növelése a legfőbb cél. A Boripari Igazgatóság 1960-ra megközelítően 900.000 hektoliterre tervezi növelni a cement-, az ászok- és a szállító-hordók befogadóképességét és 500.000 mázsára kívánja fejleszteni a szőlőfeldolgozó kapacitást. A kutató munkában a szőlőfeldolgozás tel-jes automatizálására törekszenek.

A zöldségtermesztők megbeszélésén Tiborcz György, a Földművelésügyi Minisztérium zöldségtermesztési osztályának vezető-je a zöldségtermesztés feladatai a második öt éves tervben címmel tartott előadást. Hangsúlyozta: a zöldségtermelőknek meg kell olda-niuk, hogy a lakosságnak a jelenlegi 115 kilo zöldség helyett 132 kilo jusson személyenként. Előterbe kerül az értékesebb növények ve-tése, növekszik a vöröskáposzta, a karfiol, a vöröshagyma, a spárga, a tolna vetésterülete a kavassó keresett zöldségfélék rováására. Az öntözött területet a második öt éves terv végére a zöldségtermelő te-rülethez viszonyítva mintegy 16 százalékkal kívánják növelni és nagyobb súlyt helyeznek a permetező öntözésre. A korai zöldségter-mesztés fejlesztésére 1960-ig mintegy 33.000 négyzetméter újabb hejtetttér megépítése kívánatos és mintegy félmillió melegszívű ab-lakkeretet kell gyártani és forgalomba hozni.

A dísznövénytermesztési szekción Domokos János főiskolai tanár, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa a dísznövény-termesztés helyzetéről és feladatairól szólva kiemelte, hogy a ma-gyar éghajlatot többek között a nyárba fordulás koraisága jellemzi és ebből az északi ország dísznövénytermesztési lehetőségét származtatja. A kü-lföldieknél korábban virágzó dísznövények ezért helyet kérnek a magyar exportban.

Az előadásokat számos hozzászólás kísérte. A konferencia kedden folytatja munkáját. Az egyes szekciók ülésén neves kutatók, a mezőgazdasági és gyártási szakemberek tartanak előadást. /MTI/

Csomagolótechnikai kiállítás nyílt az Élelmiszeripari Minisztérium-ban

1956 szeptember 10

Az Élelmiszeripari vezetői hétfőn a minisztériumban zárt-körü kiállítást rendeztek, amelyen bemutatották a magyar vezetőinek a Szovjetunióban és néhány nyugati államban forgalomba hozott élel-miszerek, kozmetikai cikkek és cigaretták csomagolását. A kiállítás célja, hogy minél előbb hasonló országokban és csomagolásban kerüljenek forgalomba a magyar ipar készítményei is.

A kiállítás tanúsága szerint külföldön az élelmezési cikke-ket leggyakrabban csomagolással hozzák forgalomba. Csomagolóanyagoknak alumíniumfóliát, műanyagot, PVC-t polisztirolt és polietilént hasz-nálnak. A kiállítás külföldi cikkei között találkoztunk a spanyol paprikával is - külföldi csomagolásban. A Német Szövetségi Köztár-saság a magyar paprikát piros-fehér-zöld sávú bádogdobozba csoma-golva hozta forgalomba.

A magyar csomagolótechnika fejlődését bizonyítja a Mirelita és a Csomagoló-embőlőművelő készített kemény PVC-ből készített fedőes-télyek, amelyekben imbiszt hoznak forgalomba. Már van savanyúság, be-főtt, polietilén tasakokban. Ezek igen izlősek.

A magyar élelmiszeripar feladata, hogy a külföldiekhez ha-sonlóan korszerű csomagolásban hozza forgalomba cikkeit. Már több iparágunk megkezdte a korszerűbb csomagolóeszközök használatát. Így többek között a Harmónia cigaretták már celofánnal burkolt do-bozban kerül forgalomba és sok édesipari termék címkéjét is meg-változtatták. A tervek szerint a jövőben egyre több cikk csomago-lását javítja a magyar élelmiszeripar. /MTI/

Befejezte évi export-tervét a Lenczengyártó Gép- és Szerszámgyár

1956 szeptember 10

A Lenczengyártó Gép- és Szerszámgyár nemzeti vállalatja 1956. évi export-tervét befejezte. Figyelemre méltó eredmény, hogy hasonló nagyságu tervet sem tavaly, sem tavalyelőtt az év végéig sem teljesítették hiánytalanul. Mintegy 80 fűrészgépet és 60 présgépet gyártottak az idén több népi demokratikus ország és Belgium részére. Az üzemhez most új rendelések érkeztek, s ezek alapján az év hátralévő részében terven felül újabb gépeket készítenek exportra. /MTI/

B 24. kiadás 1956 szeptember 10 16 óra 10 perc

Tíz- és tizenháromezer tonna előny Középdunántulán

1956 szeptember 10

A középdunántuli bányászok fokozzák erőfeszítéseiket a tervezett teljesítésért. Hétfőn reggeli már 1754 tonna szenet szállítottak hevi előirányzatukon felül felszínre s ezzel második fél éves termelőnyük elérte a 16.400 tonnát. /MTI/

Háromnegyedmillió látogató volt eddig az Országos Mezőgazdasági Kiállításon

1956 szeptember 10 8 elérte

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás látogatottságán hétfőn sem lehetett észrevenni, hogy második hetébe fordult a kiállítás. A vasárnapi rekordforgalom után, amikor csaknem 200.000 volt a látogatók száma, hétfőn is az érdeklődők tízezrei rőttek a kiállítás utjait. Az első héten, szombat estig 488.000 ember tekintette meg a kiállítást, hétfőn pedig a látogatók száma 800.000-ra emelkedett. Minden jól szerint az idén a látogatók száma nem csak előri, de felül is múlja a múlt évi több mint egymilliót. /MTI/

Nagyobb választék, jobb anyagok a gyapjúgyárak szövetbemutatóján

1956 szeptember 10

A gyapjúipar hétfőn kiállítást rendezett a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyárban az újonnan kimintázott szövetekből. Az üzemek hosszú évek után most újra visszakapták az önálló mintázás jogát - emellett bátran éltek is, - mint azt a kiállítás mutatta. A vendéglátó Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár több mint 300 szövetmintát, úgynevezett desszint állított ki. A bemutató eltért a megszokottaktól, mert nemcsak a nagykereskedelmet, hanem a vásárlók igényét, illetőleg legjobban ismerő kiskereskedelem képviselőit is meghívták.

/folyt.köv./

B 25. kiadás 1956 szeptember 10 16 óra 25 perc

Nagyobb választék.... folyt./

A gyapjúipar vezetői kijelentették, hogy valamennyi bemutatott szövet nem csupán kísérleti minta, hanem gyártását megoldották és ha a kereskedelem megrendeli, a közeli hónapokban bármelyik az üzletkebe kerülhet.

A gyapjúipar sok újszerű anyagot, szintetikus műszálal kevert szöveteket küldtek a kiállításra és nagyobb mértékben használtak fel kártyolt gyapjút, valamint tiszta műszálal. Egyik újdonság a fésűs és kártyolt gyapjú keverékből szőtt, úgynevezett öszvőanyag, amelyből csaknem valamennyi gyár készített néhány mintát, de legjobban a Gyapjúfonó és Finomposztó ár 270 forintos kordja tetszett. A Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár egyik legsikerültebb mintája a tiszta fésűs műszál szeszén hatású gyűrhetőnített kosztüm- és öltönyszövet. Ennek ára hozzávetőleg 110 forint lesz. Ezenkívül külön mintáztak a gyermekek részére Kolyók elnevezésű kabátanyagot. A Győri Gyapjúfonó és Szövőgyár egy hiányzó cikket akar pótolni Töl elnevezésű teveszór krombi szövetével.

A kereskedelem képviselői körében az a vélemény alakult ki a bemutatóról, hogy sokkal nagyobb szín és mintaváltozatot nyújt. Különösen a női szövetekkel voltak megelégedve, de kérték, hogy férfi sport és felöltő anyagokból nagyobb választékot találhassanak a vásárlók. /MTI/

B 26. kiadás

1956 szeptember 10

16 óra 30 perc

/Megkezdődött a SZOT... 1.folyt./

Gáspár Sándor bevezetőben hangsúlyozta: a IX. teljes ülés tanácskozásának jelentőségét az határozza meg, hogy a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége júliusi Ülése után tartják meg, amikor hazánkban igen kedvező politikai légkör alakult ki. A szakszervezeteknek, mint a szervezett dolgozók érdekképviselőinek az a feladatuk, hogy a bérből és fizetésből élő állampolgárok szempontjából vizsgálják a határozatok nyomán kialakult új helyzetet.

- A Központi Vezetőség határozata és az azóta foganatosított intézkedések jelentőségét a SZOT Elnöksége elsősorban abban látja, hogy - az egyes szervek önálló ügyintézése révén - kedvező feltételeket és nagyobb munkalehetőséget biztosított a szocializmus építését meggyorsító munkában, - mondotta. - Az ügyek előbbrevitlébe a dolgozók legszélesebb rétegeit vonjuk be politikai, gazdasági és kulturális életünk minden területén. A dolgozók kezdeményezése reálisabbá vált és ennek jelentősége a társadalomfejlődés szempontjából is felbecsülhetetlen.

Gáspár Sándor megállapította: a dolgozók kezdeményezésének állandó fejlesztése és felhasználása a szakszervezeti munka lényege és egyben legfőbb hivatása. E feladat elvégzéséhez azonban két alapvető követelményt nem szabad szem elől téveszteni.

Elsősorban a szakszervezeti vezetőknek minden tevékenységükben tudniuk kell, hogy tetteikért választóknak, az őket megválasztó szervezett dolgozóknak tartoznak felelősséggel. Ez nemcsak a munka lényegének megítélése, hanem egyben a szakszervezeti demokrácia szempontjából is fontos.

A második követelmény, hogy a szakszervezetek tevékenységének alapját a dolgozókat foglalkoztató problémák határozzák meg. A dolgozók jogos követeléseinek és igényeinek kielégítéséért a szocializmus építésének időszerű feladataival szoros kapcsolatban kell sikrásszállnunk.

A SZOT elnöksége ebből a második követelményből indult ki, amikor a IX. teljes ülés napirendjére tűzte a dolgozók élet- és munkakörülményeinek vizsgálatát.

/folyt.köv./

B 27. kiadás

1956 szeptember 10

16 óra 35 perc

/Megkezdődött a SZOT... 2.folyt./

Gáspár Sándor ezután részletesebben foglalkozott néhány fontos szakszervezeti feladattal. Elsőnek a dolgozók részesedését elemezte a nemzeti jövedelemben a második ötéves terv irányelveinek tükrében. Megállapította: a második ötéves terv során a fogyasztási alap mintegy 35 százalékkal növekszik, ami a bérből és fizetésből élők számára többek között azt is jelenti, hogy 1960-ban az 1955. évi színvonallal szemben az egy keresőre eső reálbér legalábbesebb 25 százalékkal emelkedik.

- A szakszervezetek már az irányelv-tervezet vitájában is kijelentették, hogy a 25 százalékos reálbér-emelkedést a mondott időszakra elfogadhatónak, jónak, reálisnak tartják, mondotta. - Ugyanakkor azonban leszögezték azt is, hogy a reálbér növekedésére irányuló terveket egyenletes ütemben, évről-évre végre kell hajtani.

- Az életszínvonal emelésére előirányzott tervek megvalósítása természetesen gazdasági életünk egészséges fejlődésén, a termelési tervek teljesítésén és túlteljesítésén, tehát az egész dolgozó nép alkotó munkáján múlik. A IX. plénum a nemzeti jövedelem elosztásának kérdését vitatja, s a vita során abból indul ki, hogy a népgazdasági tervek teljesítésével teremthetjük elő a nemzeti jövedelemnek azt a részét, amelynek felosztását most vitatjuk.

- A tervezett 25 százalékos reálbéremelés eszköze döntő mértékben az alpbéremelés és az árcsökkenés. Az alpbéremelést évről-évre bérügyi intézkedésekkel foganatosítjuk. A reálkereset emelésének ez a legdöntőbb eszköze, de emellett a dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavítását más tényezők is befolyásolják.

- A nemzeti jövedelemnek nem jelentéktelen része kerül ilyen módon felosztásra. A közvetett, tehát a béren kívüli juttatásokra fordított összeg az egész béralapnak mintegy 30 százalékát teszi ki. A második ötéves terv társadalombiztosítási és nyugdíjrendszerünk módosítására kétnyári forintot irányoz elő. Ebből fedeznünk kell a nyugdíjasok számának növekedéséből adódó többletkiadásokat, míg az előirányzott összeg felét a módosításokra és rendezésekre fordítjuk.

/folyt.köv./

B 28. kiadás 1956 szeptember 10 16 óra 40 perc

/Megkezdődött a SZOT.... 5.folyt./

- Szociális létesítményeink üzemeltetésére 800 millió forintot, az üzemek, bányák, stb. munkavédelmi berendezéseinek fejlesztésére egymilliárd forintot irányoztak elő, s jelentős összegeket használunk fel olyan bérenkívüli juttatásokra, amelyek közvetve szolgálják a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását.

A bérrendszer megjavításáról

- Az életszínvonal-emelkedést a nemzeti jövedelemben való részesedés aránya szabja ugyan meg, de nem lényegtelen az sem, hogy a rendelkezésre álló összegeket, elsősorban magát a bér-alapot minődon használjuk fel, folytatta. - Bérrendszerünk átmeneti jellegű, azaz már nem kapitalista, de még korántsem szocialista bérrendszer, mert nem érvényesül benne megfelelően a munka szerinti elosztás elve.

- Jelenlegi bérrendszerünket két alapvető hiányossággal lehet jellemezni. Elsősorban nem valósítja meg kellőképpen azt a követelményt, hogy a dolgozók anyagi érdekelttségét összhangba hozza a társadalmi és egyéni érdekekkel. Másodsorban pedig rendkívül bonyolult, túlzottan centralizált, s így a dolgozók számára gyakran nem is érthető.

Gáspár Sándor több példával szemléltette, hogy számos területen az anyagi érdekelttség elvét fogyatékosan, sőt helytelenül alkalmazzák. Így túlzott mértékben alkalmazzák a darab-bért, noha alkalmazása helytelen és káros olyan területen, ahol a munka jellege nem teszi lehetővé a helyes műszaki normák megállapítását, így szerelőmunkák egy részénél és a javítási munkáknál, vagy ahol a munka természete különösen kényes lévén, a teljesítmény mennyiségi fokozása a minőség rovására megy /például a

ban

A bértarifák differenciáltsága sem kielégítő. A munkások többsége érdemben négy bértarifa-csoport /helyezkedik el, de az I.-VIII. kategóriák közötti alapteríték arány sem megfelelő. Ennek következménye, hogy a minőségi, egyedi darabokban dolgozó munkások bére nincs arányban az általuk végzett munka fontosságával és bonyolultságával. Bérrendszerünk így nem ösztönöz kellőképpen a szakmai képzettség növelésére sem.

A műszakiak prémiuma bizonytalan és sokszor nem is a közvetlen anyagi érdekelttséget kifejező része fizetésüknek. A prémiumfeladatok zöme a terv mennyiségi teljesítésére irányul, s ennek következménye a hűvögi, vagy negyedévi rohammunka. Helytelen az anyagi érdekelttség elvének alkalmazása akkor, amikor a vállalatok eredményét majdnem kizárólag a teljes termelési terv teljesítésén mérjük. A túlzott utatú iprosítás érdekében előtérbe került az egyoldalú mennyiségi szemlélet, háttérbe szorult a gazdaságosság. A hibákhoz hozzájárult a közgazdasági elemző munka hiányossága, a bérpolitika személtizmus

/folyt.köv./

B 29. kiadás 1956 szeptember 10 16 óra 45 perc

/Megkezdődött a SZOT...4.folyt./

és túlzott központosítása. Így bérrendszerünk nem elég egyszerű és nem közérthető, s a norma- és prémiumfeltételek is nagyon bonyolultak.

- Ez a bérezési rendszer a túlzott központosítás születte - állapította meg Gáspár Sándor - majd leszögezte: a bérhelyzetben bekövetkezett torzulást a szocialista munkaerső helytelen alkalmazása is elősegítette.

- Hiba lenne a szocialista munkaerső szervező-és nevelő hatásának lebecsülése - mondotta, - de hibát követnénk el akkor is, ha nem mutatnánk rá a munkaerső szervezése folytán elkövetett igen súlyos hibákra. A munkaerső szervezésében elkövetett hiba az, hogy a népgazdasági terv végrehajtására irányuló mozgásitáznál nem ebből a lenini megállapításból indultunk ki, hogy: "új társadalmi rend csak akkor tud győzedelmeskedni a régi felett, ha a munka még-sabb termelékenységét produkálja." Ez a nyit jelent, hogy gazdaságosabban kell termelnünk, csökkentenünk kell az idő-ráfordítást, az anyaghiányt, tökéletesítenünk kell a gyártási folyamatot, stb.

- A szocializmust építő társadalomban két eszköz áll rendelkezésre a dolgozók aktivitásának növelésére. Az első a fokozódó szocialista öntudat, amelynek fejlődését a magas munkával lehet ugyan gyorsítani, de áttűtő sikerre rövid idő alatt számítani nem lehet.

- A második eszköz az anyagi ösztönzés. Mindkét eszközt alkalmazzuk a múltban, de nem minden vonatkozásban helyes. A munkaerső döntően a mennyiségi túlteljesítésre irányult, mert a gazdaságos termelés követelményeit nem vettük számításba, illetve leegyszerűsítettük és csak a normák túlteljesítése tekintetében szorgalmaztuk. A munkaerső jutalmazási rendszerénél is hasonló a helyzet.

- A normák túlteljesítését, a mennyiségi túlteljesítést továbbra is helyeseljük. De nem minden áron kell erre törekedni és a gazdaságosabb termelés követelményeit sokkal fokozottabb mértékben kell szem előtt tartanunk./folyt.köv./

30. kiadás

1956 szeptember 10

10 50
óra perc

Megkezdődött a SZOT...5.folyt/

A dolgozók aktivitását helyesebb anyagi és erkölcsi ösztönzéssel, a gazdaságosabb termelés irányába kell fejlesztenünk.

Gáspár Sándor ezután arról beszélt, hogy az eddiginél nagyobb mértékben kell támaszkodnunk a munkásosztály zömére, anyagi és erkölcsi megbecsülésben kell részesítenünk a szocializmus építésének szilárd és megbízható hőseit, akik normájukat ugyan csak néhány százalékkal teljesítik túl, de akiknél a kevesebb többet jelent, mert mindig minőségi munkát ednek ki a kezükből. Itt is abból kell kiindulni, hogy a rendelkezésünkre álló anyagi alapot a lehető legjobban használjuk fel, majd így folytatta: A hibák felszámolásához két alapvető kérdésben találjuk a megoldást. A vállalati munka eredményességét a mennyiségi teljesítés mellett elsősorban a vállalat jövedelmezősége alapján kell nézni, ehhez kell alkalmazni a béralapmérés módszerét és az üzemi feltételeket, másodszor, általában növelni kell a vállalatok önállóságát, kiváltképpen a bérmegállapítás terén kell lehetővé tenni, hogy maguk döntsenek az alkalmazható bérrendszer és a munkások besorolásának kérdésében, stb. Ezen a területen már eddig is történt néhány intézkedés, a javaslatainkra a Minisztertanács úgy döntött, hogy az Üzemi Igazgatónak a szakszervezettel egyetértésben jogában áll a legalkalmasabb bérrendszert bevezetni.

A vállalatok fokozott önállósága növeli az igazgató és az üzemi bizottság hatáskörét. Az Üb-eknek tehát hozzáértőbben kell foglalkoznia a bérkérdésekkel, tanulmányozni kell a bérproblémákat.

Gáspár Sándor ezután arról szólt, hogy az anyaghiány, illetve a munka folyamatosságának ebből adódó hiánya hogyan befolyásolja a keresetet. Kémlelt, bár a következő gazdasági évben az anyagellátási nehézségek előreláthatólag enyhülnek, hiba lenne azt hinni, hogy egyszerre minden anyag- és szerszámellátási gondunk megszűnik. A szakszervezetek központi vezetőségének felelős szakemberek bevonásával foglalkozzunk a szakma szervezési kérdéseivel, rendezzünk tanfolyamokat, vitákat, tapasztalatcseréket és tüsszük napirendre az Üzemi adminisztráció egyszerűsítését, az Üzemi Bizottságok vonják be a dolgozókat, kéri ki tanácsikat, javaslatokat, a problémák megoldása érdekében. Az átlátszó csökkentése, az anyagellátás legkisebb javítás is nagy jelentőségű lehet akkor, amikor minden nap a dolgozók tízezerei vannak tétlenségre kárhoztatva, s ezáltal anyagi veszteséget is szenvednek.

B 31. kiadás

1956 szeptember 10

16 óra 15 perc

Megkezdődött a SZOT...6.folyt/

A lakáskérdés

Gáspár Sándor ezután a dolgozók egyik legégetőbb anyagi kérdésére, a lakáskérdésre tért át.

Kyilván meg kell mondanunk: bár javítunk a jelenlegi helyzetben, a következő néhány év alatt döntő változást nem tudunk elérni -hangoztatta. A második öt éves terv 210.000 lakás építését írja elő, azaz az első tervhez képest több mint megkétszereződik. A terv teljesítése komoly feladatok elé állítja az építőipart a lakásépítések során. Szakszervezeteinknek mindent el kell követniük, hogy a lakásépítési terv maradéktalan megvalósítását biztosítsák. Az építők szervezetére vár a feladat, hogy a minisztériummal közösen dolgozzon ki javaslatokat az anyagfelhasználás csökkentésére, de természetesen a lakások minőségének romlása nélkül. Az elavult építkezési módszerek felülvizsgálata is szükséges. Az építkezések munkáját hátráltatja a munkaerőhiány. A SZOT elnöksége szakszervezeteknek tartja, hogy a bér- és munkaügyi tanács mielőbb foglalkozzék ezzel a kérdéssel és hozzon hathatós intézkedéseket.

Gáspár Sándor megállapította, hogy a hiba az, hogy a tervek szerint a legtöbb lakást építő Építésügyi Minisztérium. 1956-ban az épített lakások mintegy háromnegyed részét csak a negyedik negyedévben adja át, az irodahelyiségek felszabadítása és lakásokká átalakítása terén elért eredmények is még csekélyek.

Sok a jogos panasz a lakások elosztására. A szakszervezetekre, Üb-ekre vár az a fontos feladat, hogy tevékenyen vegyenek részt az Üzemek részére épített lakások elosztásában. Már már többnyire biztosítják, hogy az építkezések megkezdésekor értesüljenek az Üzemek arról, hol épül bizonyos számú lakás dolgozók részére. Az érdekelt vállalatok, Üzemi bizottságok megkezdhetik a lakásépítkezések társadalmi ellenőrzését. Tartózkodjanak az ellenőrzésük a lakások minőségére, az Üb. legyen részben az átadásnál és, ha komoly minőségi hibákat tapasztal, tegyék meg az átvételt, harcolja ki a sürgős javítást. A 6.folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1956. szeptember 10.

10 óra 55 perc

/Megkezdődött a SZOT...6.folyt./

- Szükségesnek látjuk növelni a szakszervezetek jogait a lakások ellenőrzésében és elosztásában - mondotta. Ezért javasoljuk: minisztertanács határozat szabja meg, hogy a gazdasági vezetők lakásokat csak az űb-vel egyetértésben adhassanak át. A szakszervezeti elnökségek és a minisztériumok közösen vizsgálják felül a lakásépítkezési terv teljesítését és hozzanak intézkedéseket a terv végrehajtására. Segítsenek a helyi lakásépítési lehetőségek kiaknázásában is. Erre már több kezdeményezés is történt, például téglaégetők üzembehelyezésével.

- A SZOT elnöksége rendkívül fontos gazdasági és politikai érdeket lát ebben, hogy az egy évre tervezett, több mint negyvenezer lakás /közte 16.300 állami építkezés/ elkészüljön. A szakszervezetek központi vezetőségei és elsősorban az építők szakszervezete, mozgósítsa minden erőt a cél érdekében.

A nyugdíjak kérdései

A társadalombiztosításról szólva hangsúlyozta Gáspár Sándor, hogy az 1954. évi új nyugdíjtörvény gyökeres változást hozott. Nyugdíjtörvényünk fogvatékosága azonban a régi nyugdíjasok ellátása. Jogosan kifogásolják a dolgozók, hogy

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1956. szeptember 10. 1 óra - perc

/Megkezdődött a... 8.folyt.

- akár tíz évi, akár ennél több évi munkavissonnyal mennek nyugdíjba. A törzsenyugdíj egyaránt a kereset ötven százalékára. Ez elutánteti a különbséget a több évtized óta dolgozó és a csak tíz éve bérből vagy fizetésből élő nyugdíjjogosultak közt.

- Meg kell vizsgálnunk ezért, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények között mit tehetünk a nyugdíjasok érdekében - mondotta Gáspár Sándor. - A második ötéves tervnek azonban még csak első évében vagyunk és csak a terv végrehajtása lesz az, ami megteremti az általános rendezés anyagi feltételeit.

- Mindezt figyelembe véve azt javasoljuk a kormánynak, hogy mind a nyugdíjasoknál, mind az özvegyeknél emelje fel a legalacsonyabb nyugdíjat. Azt is javasoljuk, hogy a még munkaviszonyban levő nyugdíjasok számára - feltéve, hogy ez nekik kedvező - tegyék lehetővé, hogy lemondva jelenlegi nyugdíjukról, a munkaviszonyuk megszüntetésekor az új munkaviszonyban töltött évekre való tekintettel az új törvény szerint legyenek nyugdíjasok. Szükség esetén tárgyaljunk továbbá a mezőgazdasági nyugdíjasok, az úgynevezett OMBI-sok igen alacsony ellátásának felemelését.

- Helyes a MEDOSZ-nak az a j. veszte, hogy a mezőgazdasági munkásoknál nyolc ledolgozott hónap számítson nyugdíj szempontból egy évnak. Tekintettel arra, hogy a felszabadulás óta tizenegy év telt el, szükséges újra rendezni a nyugdíjhoz szükséges várható időt, mégpedig úgy, hogy az évek nagyobb száma megmutkozzék a nyugdíj összegében.

- Javaslatunk természetesen nem oldja meg minden kérdést. A legsürgősebbek megoldása után is kötelességünk a problémákat tovább is napiranden tartva, minden lehetőséget felhasználni a nyugdíjellátás javítására.

A munkásvédelem kérdései

Gáspár Sándor ezt követően megállapította: a Munka Törvénykönyve és a munkügyi és munkajogi kérdéseket szabályozó törvényerejű rendeletok megtartásáról való gondoskodás a szakszervezeteknek nemcsak jog, hanem kötelessége is. A vállalatok egy részénél rendszerré vált például, hogy a Munka Törvénykönyvében megszabott módon tud veszik igénybe a tulajókat. A szakszervezeti vezetőknek az a feladatuk, hogy az egész hónapi egyenletes munkával, tulajókat nélkül biztosítsák a munkások számára a havi átlagkeresetet.

/folyt.köv./

B 34. kiadás 1956. szeptember 10. 17 óra - perc

/Megkezdődött a... 9. folyt./

mert így képviselik igazán a munkások és egyúttal a termelés érdekeit.

A szakszervezeteknek alaposan meg kell vizsgálniuk az üzemeken belüli helyzetet, az anyagellátás tényleges n hosszúságát és a munkások véleményét, tanácsának meghallgatása alapján kell megállapítani, hogy mennyi túlóra szükséges a termelés érdekében. A törvény hatálya alá tartozó üzemek elrendelése esetén habozás nélkül törvényes uton vonják felelősségre a gazdasági vezetőket. Szakszervezeteink ne tartsák a törvénytelen és meg nem fizetett túlórákat, történtjék ez akármilyen formában.

- Bőségesen akad tennivaló a munkavédelmi és üzemegészségügyi rendelkezések betartása terén is - mondotta ezután Gáspár Sándor. - Számos panasz érkezik, hogy még az új nagyipari létesítményeknél sem gondoskodnak az üzemi szociális rendelkezések betartásáról, a biztonságos munkafeltételekről.

- Nem kielégítő a fiatalok és a nők védelme sem. A SZOT Elnöksége a közelmúltban vitatta meg a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos tapasztalatokat. Az adatok szerint igen magas a baleseti arány. Ennek döntő oka, hogy az üzemek egy részében nem tartják be a fiatalok védelmére vonatkozó törvényes rendelkezéseket. Így a Munka Törvénykönyve által a fiataloknál meghatározott munkakörökben megszüntetés és időszaki orvosi vizsgálatot több /-/- nem tartják meg. A legtöbb három nűszakos üzemben a kötelező orvosi engedély, az előírt vizsgálatok nélkül is foglalkoztatnak ójszakos fiatalokat. Sok hiba van még a nők védelmére vonatkozó szabályok megtartásánál is.

/-/- helyütt

- Az üzemi szakszervezeti szervezetek kötelezőségeit törvényesen megszerezni a Munka Törvénykönyve előírásainak. A törvényt megsértő üzemi gazdasági vezetőket szigorúan felelősségre kell vonni. A központi vezetőségek, a területi bizottságok szigorúan vonják felelősségre azokat az üzemelnököket, akik eltűrik a törvény semmibe vételét.

- A törvényt sértésen megszüntetésért azért is szorgalmaznunk kell, mert ez elősegíti a törvényességbe vetett hit megerősödését, növeli kormányunk iránt a bizalmat.

- A közeljövőben életbelép a munkavállalást szabályozó új rendelkezés. Ennek egy pontja elősegíti majd a fokozottabb törődést a dolgozókkal, a törvények és rendelkezések megtartását. E pont szerint ugyanis, ha az üzem nem teljesíti a törvényes kötelezettséget a dolgozóval szemben, úgy a dolgozó kiléphet onnan, hogy hátrányos helyzetbe kerüljön.

/folyt. köv./

B 35. kiadás 1956 szeptember 10. 17 óra - perc

/Megkezdődött a SZOT... 10. folyt./

A szakszervezeti demokrácia kiszélesítéséről

A társadalmi és gazdasági élet demokratizálásában való tevékeny részvétel az egész szakszervezeti munka eredményesebbé, hatékonyabbá tételét követeli meg. Gáspár Sándor erről szólva hangsúlyozta, hogy a szakszervezetek munkájának hatékonyságát a tömegtörekvésektől és elmélyítéstől függ. Az igaz, helyesen értelmezett tömegtörekvésektől függ, hogy foglalkoznak a vezető szervek akár üzemi, akár felsőbb szinten a dolgozók mindennapi problémáival, milyen eredményeket érnek el azok megoldásában.

- Ezen a téren az utóbbi időben kétségtelen a javulás - mondotta. - Szakszervezeti vezető szerveink ma már többségükben a dolgozókat foglalkoztató kérdéseket tűznek napirendre. Ismerik a dolgozók panaszait, ismerik a hangulatot, az igényeket - egyszerűen tudják, hol szorít a cipő. Intézkedéseik hatékonysága azonban sokkal kisebb. Csak ritkán jutnak túl a problémák feltárásán, a nagyon csekély az olyan átgondolt javaslatok száma, amelyek a problémák tényleges megoldásához hozzásegítenek. Ennek oka a szakszervezeti demokrácia hiányosságában keresendő. Nem kérjük ki a dolgozó tömegek tanácsát, nem használjuk ki tapasztalataikat, bölcsességüket a felvetődő problémák megoldásában. A tömegtörekvések fejlesztése a szakszervezeti demokrácia fejlesztése nélkül nem érhető el. A szakszervezeti demokrácia az egész szakszervezeti mozgalom létező ereje, s annak erősítése nélkülözhetetlen alapfeltétele további munkáknak.

- A szakszervezeti demokrácia kiszélesítésénél abból az elvből kell kiindulnunk, hogy növelnünk kell a gazdasági szervek és az üzemek önálló jogkörét. Az üzemek fokozott gazdasági önállóságának vissza kell tükröződnie az üzemi szakszervezeti szervek, a területi bizottságok, a központi vezetőség, sőt a SZOT munkájában is. A SZOT elnöksége úgy véli, hogy az üzemekben új szervekre nincs szükség. Alláspontja az, hogy a munkáellenőrzésnek gyakorlatilag a szakszervezeti szervek útján kell megvalósulnia.

/folyt. köv./

/Munkaadódtól a SZOT.... 11. folyt./

- Javasoljuk, hogy a teljes ülés bízta meg a SZOT Elnökségét a felelősség és jogkör decentralizálásának, a szakszervezetek hatásköre kiszélesítésének alapvető elvi kidolgozásával és az elveket még ez év folyamán becsásssa a társág megvitására.

Gáspár Sándor leszögezte: alapvető kérdés e téren, hogy a szakszervezetek mind üzemi, mind felső szinten résztvegyenek a növekedési tervek előkészítésében és összeállításában.

- Teljes felelősséggel kell résztvenniük a bérügyi intézkedések kidolgozásában is. Itt elsősorban a szakszervezetek központi vezetőségeinek hatáskörét kell növelni. Ezzel egyidejűleg az egyes iparági bérügyi intézkedések jogát a SZOT-tól át kell adni a szakszervezeteknek, másrészt pedig teljes mértékben érvényesülnie kell annak az elvnek, hogy semmiféle bérügyi intézkedés nem léphet életbe a szakszervezetek központi vezetőségeinek hozzájárulása nélkül. Ugyanezt kell megvalósítani üzemi szinten is.

-Növelni kell a szakszervezetek szerepét az állami szerveknek mindazon intézkedéseiben, amelyek közvetlenül, vagy közvetve kihatnak a munkások és alkalmazottak élet- és munkakörülményeire, szociális és kulturális helyzetére. Növelni kell továbbá a szakszervezetek felelősségét és hatáskörét a dolgozók törvényben biztosított jogainak védelmében, tehát munkügyi kérdésekben, a Munka Törvénykönyv megtartásában, a kollektív szerződés maradéktalan végrehajtásában is. A SZOT Elnöksége összeállította erre vonatkozó javaslatát és indítványozza, hogy azt becsásssák széleskörű vitára.

- Mindez a decentralizálás végrehajtásának biztosítását, merev szervezeti formák felülvizsgálását, rugalmasabbá tételét teszi szükségessé, -állapította meg Gáspár Sándor, - majd rámutatott, hogy az alsóbb szakszervezeti szervek önállóságának növelése lehetővé teszi a központi apparátus csökkentését.

- Pártunk Központi Vezetősége július 18-21-i ülésének határozata megteremtette a feltételt annak, hogy eredményes munkát végezhessünk - hangsúlyozta befejezőben. - Bátran mondhatjuk, hogy ilyen körülmények között nemcsak öröm, hanem nagy hivatás is szakszervezeti munkát végezni.

/folyt.köv./

/Munkaadódtól a SZOT.... 12.folyt./

Talán még soha nem voltak a maihoz hasonló lehetőségeink. A Központi Vezetőség határozata nagy bizalmat fejez ki a szakszervezet iránt és az a bizalom jobb munkára kötelez valamennyiünket.

- Az a feladatunk, hogy szervezzük, megszervezzük a tömegeket a termelési feladatok megoldására, a munkaszervezés megújítására, a technika fejlesztésére. Szüntelenül kísérjük figyelemmel a munkások és alkalmazottak életszínvonalának alakulását. Fáradságtalanul dolgozunk ki javaslatokat a dolgozók élet- és munkakörülményeinek folyamatos megújítására, öröködjünk éberen a törvényesség betartásán és egész munkánkkal segítsük még hatékonyabban a szocializmus építésének nagy ügyét - fejezte be beszédét Gáspár Sándor.

A beszámolót követő vitában elsőnek Kolonicsok János /Győrszeripari Kutató Intézet/ szólalt fel. Elmondotta: számos üzemben, intézményben - különösen ott, ahol a nődolgozók vannak többségben - javasolják az áttérést az ötnapos munkahétre, változatlan, 48 órás munkaidővel. Természetesen számos helyen ennek a rendszernek nincsenek meg a tárgyi feltételei. Mindezek alapján javasolta, hogy olyan üzemekben, intézményekben, ahol az új rendszer a termelést nem befolyásolja és a dolgozók túlnyomó többsége helyesli, kísérletképpen vezessék be az ötnapos munkahetet.

Jakabovics Gyula /Nórád megye/ többek között a munkaverseny formális szervezésének problémáit, a bérzés egyes aránytalanságait tette szóvá. Végezetül javasolta, hogy több szakma, foglalkozási és ünnepéhez hasonlóan rendezzék meg évente a vesasok napját is.

A következő felszólaló Blaha Béla, a Bányászati szakszervezetnek elnöke volt. Bírálta az elnökség beszámolóját, mivel az nem tört ki eléggé az elmúlt években elkövetett hibákra. Blaha Béla hangsúlyozta: a szakszervezeti munka sem volt az elmúlt időkben mentes olyan jelenségektől, mint a demokrácia megsértése, a személyi kultusz, a kollektív vezetés hiánya.

/folyt.köv./

A Budapesti Orvostudományi Egyetem tanévnyitó ünnepsége

1956 szeptember 10

Hétfőn délután az Építők Ruzsa Ferenc Művelődési Házban ünnepélyesen megnyitották a Budapesti Orvostudományi Egyetem 1956/57-es tanévét. Az ünnepségen megjelentek: Román József, egészségügyi miniszter, Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Simonovits István, és Drexler Miklós egészségügyi miniszterhelyettesek. Ott voltak az Oktatásügyi Minisztérium, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete, a DIÁSZ budapesti bizottsága és több egyetem képviselői is.

Gegesi Kiss Pál, az egyetem rektora ünnepi beszédében elmondta: az oktató-nevelő munka eredményességét, a tudományos kutatások kiszélesítését nagyban segítette az, hogy az egyetem professzorai, tanárai az eddiginél nagyobb számban látogattak el külföldi országokba tanulmányutakra, kongresszusokra és előadások megtartására. Lehetőség nyílt arra is, hogy az egyetemi hallgatók egy-egy csoportja tanulmányi kirándulást tegyen Romániába, Lengyelországba, Csehszlovákiába és a Német Demokratikus Köztársaságba.

Jelentős összeggel nőtt az egyetem költségvetése. 1955 évi 110 millió forinttal szemben az idén már csaknem 136 millió forintot használhatnak fel különböző célokra. A hallgatók között az idén 12 és félmillió forint ösztöndíjat osztanak ki. Az orvosi tudományos- és kutatótevékenység, az oktató-nevelő munka egyre nagyobb megbecsülésről tanuskodik az, hogy az egyetem számos dolgozója részesült magas kitüntetésben.

Gegesi Kiss Pál ezután beszámolt arról, hogy a most kezdődő tanévben 390 orvos, 60 fogorvos és 144 gyógyszerész-hallgatót vettek fel, s az egyetemnek összesen 3080 tanulója van.

Az I. számú Sebészeti Klinikán új röntgenlaboratórium épült, a II-es számú Sebészeti Klinikán pedig korszerűsítik a röntgenlaboratóriumot. Az egyetem intézeteinek, klinikáinak részére számos műszert, műtőeszközöket, stb. szereztek be. Az Orvosi Vegytani és az Orvosi Fizikai Intézetben az izotópok alkalmazásával kapcsolkozó kutató-laboratórium létesült s a Bzovet-és Fejlődéstani Intézetben is megkezdődött az izotóplaboratórium építése.

/folyt.köv./

A Budapesti ....folyt/

Komoly gondot okoz a hallgatók diákkotthoni elhelyezése. Ezen a téren könnyítette a helyzetet az, hogy a Honvédelmi Minisztérium átadta az egyetemnek a volt Pápai Páriz Kollégium épületét.

A továbbiakban a tanulmányi munka eredményeit és hibáit taglalta, s rámutatott, hogy az új tanévben nagyobb segítséget kell adni a munkás- és parasztszármazéku, valamint a szakértésig hallgatóknak./MTI/

Lezajlottak a ... jelölőgyűlések

1956 szeptember 10

Az elmúlt napokban jelölőgyűléseket tartottak azokban a budapesti választókerületekben és körzetekben, amelyekben a tanácsosok helye megíresedett. A gyűlések iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Százhuszonötven jelölőgyűlésen csaknem 10.000 budapesti dolgozó vett részt. Kiderült: élénk vita alakult ki arról, hogy kiket javasoljanak a szeptember 10-30-i polválasztásokra tanácsosnak. Ezt bizonyítja az, hogy összesen 1020-an szólaltak fel.

A tanácsosjelöltek a legtöbb körzetben a következő napokban csoportos beszélgetéseken, lakógyűléseken találkozhatnak a választókkal, s megbeszélnek, hogy melyek egy-egy körzet legfontosabb problémái./MTI/

Csillagászati hét kezdődött Egerben

1956 szeptember 10

Hétfőn a Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Heves megyei rendezésében csillagászati hét kezdődött Egerben, amely szeptember 15-án zárul. Szombatig minden este a Pedagógiai Főiskola csillagvizsgáló tornyában neves tanárok és szakértők tartanak előadást az égitestekről./MTI/

/szervezete

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1956. szeptember 10. 11 óra 15 perc

Megjelent a Magyar Statisztikai Zsebkönyv - Sajtótájékoztató a Központi Statisztikai Hivatalban.

1956. szeptember 10.

A Magyar Statisztikai Zsebkönyv és a Negyedévi Statisztikai Közlemények megjelenése alkalmából Péter György, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke hétfőn délelőtt sajtótájékoztatót tartott.

A Statisztikai Zsebkönyv utoljára 1948-ban jelent meg. Az új kötet, amely a magyar népgazdaság és a társadalmi élet alakulását tükröző legfontosabb 1949-1955 évi adatokat tartalmazza, a napokban kerül könyvárusi forgalomba. A zsebkönyv 30.000 példányban, mintegy 230 oldalon, 32 oldalas többszínnyomású műmelléklettel, 60 szemléltető grafikonnal jut el az érdeklődőkhöz.

Egyidejűleg megjelenik a Negyedévi Statisztikai Közlemények 1-2. együttes száma, amely az 1956. első félévi legfontosabb adatokat tartalmazza.

A Statisztikai Zsebkönyv és a Statisztikai Negyedévi Közlemények közreadásával a Központi Statisztikai Hivatal a legszélesebb nyilvánossággal kívánja megismertetni társadalmi, gazdasági életünk legfontosabb adatait. A tudományos dolgozók, a közgazdászok munkájának elősegítéséhez, a társadalmi és a gazdasági élet részletes elemzéséhez további kiadványokat is megjelentetnek.

A Magyar Statisztikai Zsebkönyv adatokat tartalmaz arról, hogy Magyarország lakosságának száma 1956. január 1-én meghaladta a 9.8 milliót. A foglalkoztatottság és a munka-termelékenység növekedése révén az első öt éves terv időszakában a nemzeti jövedelem 50.7 százalékkal emelkedett, 1955-ben pedig 8.9 százalékkal haladta meg az 1954. évi színvonalát.

A zsebkönyv részletesen ismerteti az ipari termelés adatait: 1954-ben a szocialista ipar termelése 166 százalékkal volt több, mint 1949-ben és - a Statisztikai Negyedévi Közlemények szerint - 1956. első felében a termelés 1954-hoz képest további, mintegy tíz százalékkal növekedett.

Az ipari termelés nagymértékű fejlődését nem követte megfelelően a mezőgazdaság termelésének fejlődése: 1949-1954 között egy lakosra számítva mindössze 7.8 százalékkal nőtt.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1956. szeptember 10. 17 óra 15 perc

Megjelent a Magyar... folyt.

A lakosság vásárlóerejének növekedése mutatja, hogy a kiskereskedelem 1955-ben 26 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le, mint 1950-ben.

A zsebkönyv számos adatot tartalmaz a külkereskedelmi forgalom emelkedéséről, az egészségügyi helyzet javulásáról, a kulturális életben bekövetkezett forradalmi átalakulásról.

Az országok közötti kapcsolatok erősödését mutatja, hogy az IBUSZ által szervezett külföldi társasutazások körében 1955-ben 13.000, 1956. első felében csaknem 9000 külföldi látogató érkezett hazánkba. /MTI/

Egy hét múlva fizetik ki a IV. Bókekölcsön sorsolásának nyerevényeit.

1956. szeptember 10.

Sátoraljaújhegyen a IV. Bókekölcsön ötödik sorsolásán, mint ismeretes, 78.500 kötvényszámot húznak ki 24.913.800 forint nyerevényre. A IV. Bókekölcsön 100 forintos névértékű egész, 200 és 500 forintos összevont címletű, valamint felcs és negyedcs részkötvények formájában került forgalomba. A nyerevények természetesen a 100 forintos névértékű egész kötvényre vonatkoznak. A 200, illetve az 500 forintos kötvényekre - kisnyerevények esetén - a nyerevény kétszeresét, illetve ötszörösét fizetik ki. Az 1000 forintnál nagyobb nyerevények az összevont kötvényeknek csak az egyik számára vonatkoznak, a többire 200-200 forintot kap tulajdonosa. Az 50 és a 25 forintos névértékű kötvényekre a kisorsolt összeg felét, illetve a negyedét kapják.

A IV. Bókekölcsön, vasárnapi, ötödik sorsolásának nyerevényeit két nappal a húzás után, szeptember 18-tól fizetik az Országos Takarékpénztár fiókjában és a postahivatalokban. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42, kiadás

1956 szeptember 10

17 óra 15 perc

/Megkezdődött a SZOT... 13 folyt

A jövőben a feladatok csak úgy oldhatók meg sikeresen, ha az eddiginél sokkal nagyobb mértékben támaszkodunk a dolgozó tömegekre, meghallgatva véleményüket. Ezután arról a hősi munkáról szolt, amelynek bányászaink a 300.000 tonna terven felüli szén kinyeréséért folytatnak, százezer tonna már a felszínen van. Ugyanakkor fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a püti szekok, a vásárnapi termelés nem egyszer túlzottan igénybeveszi bányászainkat. Szorosan összefügg ezzel a bányavidékek korántsem kielégítő egészségügyi ellátása. Valanleg például mintegy 65 orvosi állás betöltetlen, s a helyzet megjavításához sem az Egészségügyi Minisztérium, sem a SZOT társadalmi biztosítási főosztálya nem adott eddig elég segítséget.

Válczi Elek, az Ordi Kohászati Üzemek üb. elnöke felvetette, hogy a bányászati rendszer hiányosságai miatt a bányászati munka nem képes megindítani a kellő anyagi elismerést. Emiatt régi, kipróbált szakmunkások, akik statisztikai és becsült normában egyedül munkákat végeznek, háttérbe szorulnak a fiatalabbakban dolgozó, kevésbé szakképzett munkásokkal szemben.

Az Ordon különösen súlyos lakáshiány megszüntetésére javasolta: emeljék fel a vállalt anyagtervét olyan mértékben, hogy véne legelább 200 családi ház építéséhez szükséges téglához, cserpáczhoz és egyéb anyaghoz juthassanak az építkezni szándékozók. Ez részben megoldandó azáltal, ha a vállalt a TŰZEP bekapcsolása nélkül, közvetlenül adhatna el selektéglát saját dolgozóinak.

Zentai Ernő, a SZOT titkára munkásvédelmi és egészségügyi kérdésekkel foglalkozott. Megemlítette, hogy számos gazdasági vezető a tervteljesítésre hivatkozva még mindig figyelmen kívül hagyja a dolgozókról való gondoskodást. Ez nagymértékben okozhat, hogy egyes iparágakban a balesetek száma kedvezőtlenül alakul. Az illetékes állami szervek sem lének fel elég határozottan ennek érdekében, hogy a már megismert baleseti források megszűnjének. Taliesen tartható, hogy új objektumok üzembehelyezésénél vagy a régiek korszerűsítésénél a gazdasági szervek kizárólag a termelés szempontjait tartják szem előtt, s figyelmen kívül hagyják a munkásbiztonsági és a szociális körülményeket.
/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43, kiadás

1956 szeptember 10

17 óra 15 perc

/Megkezdődött a SZOT 14.folyt/

A szakszervezeteknek a jövőben még keményebben fel kell lépniük az ilyen jelenségek ellen.

Jókai Loránd, a Közelkalmazottak Szakszervezete bányászati ágának vezetője többek között elmondotta: a közelkalmazottak jelenlegi bérrendszere nem nyújt lehetőséget arra, hogy megfelelően kiválaszthassák a munkaterület dolgozóit. Javaslta, hogy a SZOT mielőbb foglalkozzék a munkajogi kérdések egyszerűsítésével. A túlráztatásról szolva elmondotta, hogy a közelkalmazottak vonatkozásában a helyzet az utóbbi időben jelentősen javult, de még mindig nem kielégítő.

Ligeti László, a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöke volt a következő felszólaló. Hangsúlyozta, mennyire fontos, hogy a SZOT plénumát a jövőben gyakrabban hívják össze, s hogy így valóban vezető szerve legyen szakszervezeti mozgalmunknak.
/folyt.köv./

Tapasztalatcsere a szervezetszervezésről

1956 szeptember 10

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításal kapcsolatban rendezett tapasztalatcsere-értekezletük során hétfőn délután az állattenyésztés elméleti- és gyakorlati szakemberei szervezetszervezésünk fejlesztésének kérdéseit vitatták meg. A vitaindító előadást Magyar András, a földművelésügyi miniszter első helyettese tartotta szervezetszervezésünk elvi kérdéseiről. /TI/

Bete István képviselői beszámolója Mezősziláson

1956 szeptember 10

Vasárnap délelőtt a Mezőszilási Állami Gazdaság központjának parkjában, mintegy háromezer dolgozó paraszt jött össze a környező községek közül, hogy meghallgassa Bete Istvánnak, a Politikai Bizottság pottegjának, az enyingi járás országgyűlési képviselőjének beszámolóját.

A képviselői beszámoló előtt több felszólaló a helyi problémákról beszélt. Kun János, a Hazafias Népfrent helyi bizottságának titkára az egyéni dolgozó parasztok és a termelőszövetkezeti tagok problémáit, Nádori Géza pedagógus az értelmiség és az ifjúság helyzetét, Szentendrei Lejos, a mezőszilási Haladás Tsz elnöke a szövetkezetek ügyeit, Tenke Lejos, a községi tanács vb. titkára a községek áruellátását és a tanács nagyobb önállóságával kapcsolatos kérdéseket tette szóvá.

Ezután tartotta meg beszámolóját Bete István. Bevezetőben a párt és a kormány nevében: "Győzött a Mezőszilás, Dég, Igar és Hajoskenyér dolgozóit, majd beszámolt arról, hogy az elmúlt hetekben megalakították a megyei képviselői csoportját. Rövid külpolitikai áttekintés után elmondotta, hogy a Központi Vezetőség élése után kedvező folyamat indult meg az országban. A Központi Vezetőség által megfogalmazott célok, tervek, az elmúlt időszak eredményeinek és hibáinak reális felmérése, a hibák kijavítására tett intézkedések mind-mind olyan lelkesítő tényezők, amelyek megszilárdították pártunk egységét, kiváltották a dolgozó népünk érdeklődését, bizalmát, kezdeményező-készségét, tehát megteremtették azokat a nélkülözhetetlenül fontos előfeltételeket, amelyek szükségesek a nép javát szolgáló nagy célok megvalósításához.

Határozottan, következetesen megyünk előre a párt által megjelölt úton, azonban tudjuk, hogy ez az út nem sima. Vannak még nehézségek, vannak még problémák az áruellátás, a téli fűtés biztosítása, a lakóhelyzet, a közellátás megjavítása, az életszinten terén. Sok jogos sérelmet ismerünk, amelyeknek megoldása, orvoslása nemcsak fontos, de sürgős is. A párt és a kormány tudja, hogy népünk segítségével, ahogy erőnk megengedi, sorban, rendben meg tudjuk oldani a problémákat, orvosolni tudjuk a még meglévő sérelmeket.

/folyt.köv./

/Bete István...1.folyt/

A törvényességgel kapcsolatban kifejtette, hogy a kuláklisok összeállításánál az enyingi járásban is voltak tulzások, erre számos becsületos dolgozó parasztot is felvettek, ezáltal politikai és gazdasági tekintetben hátrányos helyzetbe hozták őket, mélyrehatóan sértette a községek dolgozó parasztjainak igazságérzetét. Bizalmatlanságot szült és bizonytalenná tette őket. Már megindult az a téren elkövetett hibák jóvátétele. Mezősziláson is 20 középparaszt ügyét rendezték és gazdaságilag is igyekeztek kárpótolni őket. A jogtalanul kirótt beadási kötelezettségeket és mintegy 57.000 forintot kitevő adóhitélőket törölték.

A helyi szervezeteknek nagyon nagy figyelemmel és gondossággal kell eljárni az ilyen ügyek intézésénél. Hiszen a múltban elkövetett törvénytelen ségek felszámolásával, a jogos sérelmek orvoslásával nemcsak az igazságot szolgálják, hanem erősítik népünk bizalmát a pártba és a kormányba vetett bizalmát.

A párt és a kormány erősíti a párt és a nép, az államvezetés és a dolgozók összefogását, egységét is. Azonban vigyáznunk kell, mert a múlt hibáinak orvoslását spekuláns elemek is igyekeznek kihasználni. Tudok arról, hogy a járásban nem egy helyen tényleges kulákok is megpróbálják a kuláklisoktól való levételüket kérni.

Másik általános jellemző, sokakat érintő probléma a területösszevonás, amit a gazdajelzők kiállításánál hajtottak végre. Mi a célja a gazdajelzőknek? Törvényeinknek megfelelően az adót és a beadást úgy állapítjuk meg, hogy a kinek nagyobb a gazdasága, az annak arányában többet viseljen a terhekből. Egyesek megpróbálták kijátszani ezt a törvényes rendelkezést és a bírtok inokolatlan, mesterséges szétaprózásával igyekeztek kibújni a terhek viselése alól. Tudunk olyan esetről, hogy egyik-másik gazda bírtok egy részét az általa elcsortott kiskorú gyermekeire írta, vagy állandóan Budapesten dolgozó gyermekei nevére is külön gazdajelzőt állított ki. Ezért volt szükség a gazdajelzőknek.

Hosszabbban foglalkozott Bete István az adózás és a beadás kérdéssel, ezek miatt ugyanis sok pénz hangzik el.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás 1956 szeptember 10 19 óra 30 perc

/Bata István... 2. folyt.

Az adó és a beadás teljesítése - hangsúlyozta - szintén a törvényességhez tartozik. Erről sokan szeretnek elfelejtkezni és az ellenség ezt kihasználja, rikopcsol, ugat, uszít az állampolgári kötelezettség teljesítése ellen. Adózás, adófizetés nélkül állami életet élni, állami fenntartani nem lehet. Ebből építjük az iskolákat, a kórházakat, az utcákat, ebből tartjuk fenn a közigazgatást, a rendőrséget, a honvédelmet. Például ebből csinálták Dögeen az iskolát, hozták helyre az orvosi rendelőt, létesítették a tűzoltószertárat és építették ki 1956-ban újabb 400 méteren a villanyt, ugyenígy itt, Mezőszilason is a közpörművészeti otthont, és ebből fogják megépíteni az anyaira várt törpe-vizművet is. Lajoskomárom ebből kapott 50.000 forintot téglafőtére és ebből épül a beakötőút. Mátyásdomb ebből kapott iskolát és teniszot lekiást. A Ipar művelődési otthont, a járás szülőotthont stb. Ha országunk gazdasági helyzetét vizsgáljuk, a következő kép tárul előnk: a nemzeti jövedelem termeléséhez a mezőgazdaság nem a 20 százalékkel, az ipar pedig több mint 70 százalékkal járul hozzá. Ezzel szemben tény, hogy a mezőgazdaság, a nemzeti jövedelem felhasználásából ennél lényegesen többet kap. Sokszor az adófizetők orrol panaszkodnak, hogy helytelenül állapítják meg az adójukat. Valóban előfordul ilyen eset. Korányunk vizsgálta ezt és megállapította, hogy ennek legfőbb oka az, hogy az adókat nem a községekben, hanem a járásnál kezelik. Ezen változtattunk, a jövőben mindenütt a községeknél tartjuk majd nyilván és kezeljük az adókat. /művelődési

A beadás kérdéssel foglalkozva elmondotta, hogy a beadás és állami felvásárlás nélkül a közellátást nem lehetne biztosítani.

A továbbiakban hangsúlyozta, hogy országunk szerte a parasztság érdeklődésének központjában áll a szövetkezeti kérdés. Pártunk és kormányunk határozott, felelőthetetlen álláspontja, hogy továbbra is tényszerűen küzdjünk a termelőségsvetkezeti mozgalom fejlesztéséért.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49. kiadás

1956 szeptember 10

19 óra 35 perc

/Bata István...3.folyt./

Az új ötéves terv egyik főfeladatának tekinti, hogy annak végrehajtása során a mezőgazdaság nagyobbik részét szocialista alapokra helyezzük, hogy a dolgozó parasztság nagyobbik része önként termelőségsvetkezetbe tömörüljön. Ez fejlődésünk főkérdése és dolgozó népünk alapvető érdeke.

Ezután az egyéni dolgozó parasztek és a szövetkezeti tagok kérdésével, gondjaival foglalkozott Bata István. Kifejtette, hogy a párt és az állam segítségével mind kevesebb lesz a hiba a szövetkezetekben és azok mind eredményesebben küzdenek a nehézségeket. Pártunk elítéli az erőszakos szervezést, a közzéparaszteknek a szövetkezetekbe való kényszerítését, az elvtelen ígéretést, vagy a nehézségek elhallgatását. Meg vagyunk győződve arról, hogy parasztságunk négy része a termelőségsvetkezetek eredményeit látva, saját tapasztalatai alapján előbb vagy utóbb, a jobbát, a közös gazdálkodást választja. Az agitáció azonban nem kényszer, s az agitáció révén segíteni igyekszünk a dolgozó paraszteknek ebben, hogy mielőbb felismerjék és megértsék a termelőségsvetkezeti munka előnyeit és meguk is elinduljanak a biztos jövő útján.

Több helyi problémával kapcsolatos kérdés után a falu politikai életéről beszélt Bata István. Az osztályherccal kapcsolatban kifejtette, hogy osztályherc ma is van, azonban nem akarjuk élezni, mert a szocializmus építéséhez nyugalomra, összefogásra van szükség, de ezt sem nézzük tétlenül, ha az ellenség támad bennünket és gátolni akarja munkánkat, hanem a hatalom birtokában, a törvényes eszközökkel keményen lesújtunk rájuk.

A beszédet nagy tapsal fogadták a jelenlevők.

Délután Bata István fogadónapot tartott, amelyen az enyirai járásból sok választó fordult hozzá különböző kérdéseivel, ügyes-kezes dolgaival./MTI/

Az első televíziós híradót

1956 szeptember 10
kedden este 19 óra 30 perckor kezdődő kísérleti műsorával sugározza a Magyar Televízió./MTI/

B 10. kiadás 1956. szeptember 10. 10 óra 25 perc

/Megkezdődött a SZOT . . . 16. szept. /

Sas György, a SZOT statisztikai és közgazdasági osztályának vezetője második öt éves tervünk és az életszínvonal alakulásának néhány kérdését elemezte felszólalásában. Karas László, az Elemzés- / Dolgozók Szakszervezetének elnöke többek között felhívta a SZOT figyelmét: működjük közre a szakmák közötti helyes bérezési arányok kialakításában. Felvetette azt a lehetőséget, hogy az állami váll. építkezések egy részét bízzák az üzemekre, - ezek a rendelkezésre álló munkaerővel, a személyi érdekelttséget alkalmasra, sikeresen oldhatják meg ezt a feladatot. A továbbiakban hangot adott a dolgozók igen széles rétegének: a nyugdíjak megállapításánál a jövőben vegyék figyelembe a munkában eltöltött éveket.

/ipari

/folyt. köv./

Eltemették Szónyi Mártont, a magyar partizánmozgalom hős harcosát

1956. szeptember 10.

Szónyi Mártonnak, a magyar partizánmozgalom kiemelkedő alakjának, a felszabadulásért vívott küzdelmek hős harcosának emelt holttestét halálának 12. évfordulóján, hétfőn délután katonai pompával helyezték véglagos nyughelyre a Kerepesi temetőben. A fővárosi tanács által a teményezett díszsírhelyre. A temetésen megjelentek Szónyi Márton családtagjai, egykori hadirogály- és partizánbajtársai, a Magyar Néphadsereg, a Magyar Önkéntes Vezetők Szövetsége, továbbá társadalmi életünk számos képviselője.

A halottasház előtt katonai díszőrség sorakozott fel a partizánsírral. A Lenin gyászinduló hangjai mellett helyezték egyenes talpra a koporsót és kísérték a sírhelyre. A sírnál a Munkás-Partizán tagozata nevében Dékány Sándor, a munkásmozgalom régi harcosa, a Magyar Néphadsereg nevében Kovács István vezérőrnagy, és a régi barátok nevében Otta István, az MSZT főtitkára mondott búcsúbeszédet.

Ezután a díszőrség sortűze kőszírtje helyettük sirba a koporsót, amelyet rövidesen elborítottak a megemlékezés koporsói. A Himnusz és az Internacionálé elhangzása után a díszőrség diszmenetben vonult el a hős partizán sírja előtt. /MTI/

B 51. kiadás 1956. szeptember 10. 11 óra 45 perc

Ülést tartott a budapesti képviselő-csoport elnöksége

1956. szeptember 10.

Hétfőn délután ülést tartott a budapesti képviselő-csoport elnöksége. Megtárgyalták a budapesti képviselők feladatait, további teendőit.

Megállapították, hogy a fővárosi képviselők munkájában a következő választásokig is érvényesíteni kell a területi elvet. Jelenleg ugyanis van olyan kerület, amelyben több képviselő dolgozik, másutt alig egy-kettő. A csoport elnöksége megtárgyalta már a képviselőkkel az arányosításra vonatkozó elgondolásokat. Így a hétfői ülésen meghatározhatták a fővárosi képviselők új beosztásait. Az elkészült tervezetet a csoport következő ülése elé terjesztik, s a végleges jóváhagyás után eszerint dolgoznak majd a kerületekben.

Foglalkozott az elnökség az Országgyűlés októberi ülésének előkészítésével is. Többek között elhatározták, hogy még a benyújtás előtt megtárgyalják azokat a törvényjavaslatokat, amelyek a következő ülészek elé kerülnek. Az Országgyűlés fővárosi tagjainak jobb tájékoztatására megfelelő információkat kér az elnökség. Kívánatos az is, hogy a jobb tájékozottság érdekében a kerületi pártbizottságok, tanácsok és népfront-bizottságok rendszeresebben segítsék a kerületben dolgozó képviselőket. Elhatározták azt is, hogy figyelemmel kísérik a legutóbbi ülésen elhangzott interpellációk sorsát.

Az elnökség végül úgy döntött, hogy a csoport következő ülését október első napjaira hívja össze. /MTI/

Budapestre látogatott az FSGT huszonehét tagú csoportja

1956. szeptember 10.

Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének meghívására Budapestre érkezett az FSGT /Fédération Sportive et Gymnique du Travail/ francia munkás-sportegyesület "Les Amis de la Nature" természetbarát tagozatának 27 tagja. A francia vendégek többnapos budapesti tartózkodásuk alatt megtekintik a főváros sportlétesítményeit és egyéb nevezetességeit. /MTI/

B 52. kiadás 1956. szeptember 10. 17 óra 15 perc

A rádió közvetítései a Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraversenyéről

1956. szeptember 10.

A Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraversenyéről a Magyar Rádió több közvetítésben számolt be. Szeptember 13-án és 15-én a verseny első fordulójáról, 16-án, 17-én és 18-án pedig a második fordulóról ad helyszíni közvetítést, illetve hangröport. A verseny döntőjéről 19-én és 20-án lesz közvetítés. A zongorai döntőt 21-én és 22-én teljes egészében a helyszínről közvetíti a rádió. A három első helyezett zongorai hangversenyéről pedig 24-én ad ugyancsak helyszíni közvetítést. /MTI/

Angol tudós előadása az ultrahang anyagvizsgálat újabb módszereiről

1956. szeptember 10.

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének vendégeként hazánkban tartózkodó angol tudósok előadások sorozatában számoltak be munkájuk eddigi eredményeiről. A.H. Willems, londoni fizikus, a Brit Tudományos Munkások Társasága végrehajtó bizottságának tagja hétfőn délután az MTE SZ Rudas László utcai székházában "Az ultrahang anyagvizsgálat újabb módszereiről és ezek jelenlegi alkalmazása Angliában" címmel tartott előadást. Az egyesület előadótermét zsúfolásig megtöltő szakemberek nagy figyelemmel hallgatták az angol fizikus fejtegetéseit. /MTI/

Hollandiába utaztak a nemzetközi énekverseny magyar résztvevői

1956. szeptember 10.

Kovácsy Jenő énektanár és növendéke, Kevichan Lajos énekművész amsterdami meghívásra a hollandiai nemzetközi oratórium- és opera-énekversenyre Amsterdamban és Herengoben utazott. /MTI/

B. 53. kiadás 1956. szeptember 10. 20 óra 15 perc

/Megkezdődött a SZOT...17.folyt/

Schwartz Gyula, a Fővárosi Villamosvezet szakszervezeti bizottságának elnöke a közúti közlekedésben foglalkoztatott nagyszámú nődolgozó érdekvédelmére hívta fel a figyelmet. "Evszolta, hogy a Fővárosi Villamosvezetnél dolgozó anyák munkájának zavartalanága érdekében létesítsenek egy vagy két központi fekvésű, nagy befogadóképességű, bentlakásos gyermekintézményt.

Brutyó János, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke hangsúlyozta, hogy a szakszervezetnek is jelentős feladata van a lakásépítési tervek megvalósításában. Az építőipari dolgozók mozgósításával el kell érni, hogy a második öt éves tervben előirányzott lakások határidőre elkészüljenek.

A vitában befejezésül Komor Imre, a SZOT elnökségének tagja és dr. Geresi Kis Pál akadémikus szólalt fel.

Az ülést kedden reggel folytatják. /MTI/

Megnyitotta a Budapesti Pártbizottság Marxizmus-Leninizmus Esti Egyeteme

1956. szeptember 10.

Hétfőn tartotta átvételét a Budapesti Pártbizottság Marxizmus-Leninizmus Esti Egyeteme. Az elmúlt tanév 534 hallgatójával szemben 1956-57-es évre több mint ezer a hallgatók száma. A műszaki pályákkal, kulturális életünk területéről kerültek, sokan vannak ösztöndíjasok, színház- és filmművészek, újságírók, állami tisztviselők, párt- és tömegszervezeti vezetők, párttagok és párttagjelöltek. /4kik

Az első előfolyam hallgatási előtt Takács Zsuzsa, az esti egyetem igazgatója, a rendező levezető szövet, majd Nórádi Sándor, az MDP Központi Vezetőségének politikai osztályának vezetője tartott megnyitói beszédet.

/folyt.köv./

/Megnyilt... 1. folyt/

- A marxizmus-leninizmus esti egyeteme a marxista képzésnek igen fontos formája. Ezt a hallgatók is felismerik; ezért évről-évre szaporodik a jelentkezők száma. Ebben az évben az érdeklődés ugrásszerűen emelkedett, nemcsak a budapesti, hanem a szegedi, pécsi, debreceni és miskolci esti egyetemek iránt is. Különösképpen örömdetes, hogy az idén az előbbi éveknél még nagyobb számban jelentkezték értelmiségi elvtársak az esti egyetemre. Hej jól tudom, a hallgatók nagy többsége értelmiségi. Ismeretes, hogy a marxizmus-leninizmus esti egyeteme egyenértékű képesítést ad a magasabbfokú pártiskolákkal.

- Miért nélkülözhetetlen számunkra, a szocializmust építő ország vezető pártja számára a marxizmus-leninizmus oktatásának a kiszélesítése?

- Először azért, hogy minél többen legyenek azok, akik ne tanulják, hogy a társadalmi fejlődés jelenségeit nem elszívetelve, hanem összefüggésben kell látni. Mert nem sokat ér az, ha - mondjuk - hazánk helyzetét, vagy akár az orosz vagy osztrák munkásmozgalom helyzetét a környező világtól elszigetelve, kizárólag saját országunk, illetve Olaszország vagy Ausztria belső helyzetéből kiindulva bíráljuk el. Lehetne-e ilyen módon helyes következtésekre jutni hazánk vagy az említett országok munkásmozgalmainak feladataira nézve? Nyilvánvalóan nem! És pedig azért nem, mert a nemzetközi helyzet igen jelentős befolyást gyakorol az egyes országok helyzetének alakulására, sőt sokszor meghatározza azok alakulását.

- Miért van tehát szükség arra, hogy összefüggéseiben lássuk a társadalmi fejlődés jelenségeit? Azért, hogy mennél többen megismerjük ennek a fejlődésnek a törvényeit; megértsük a fejlődés irányát és ennek következtében ne inogjunk meg, ne esse nek a bizonytalanokodás betegségsébe vagy pánikba, bonyolult helyzetben, hanem türelemmel tudjunk és képesek legyünk cselekedni és pedig önállóan cselekedni az utunkba kerülő objektív és szubjektív nehézségek leküzdése érdekében.

- Másodszor azért kell szélesebb alapokra helyeznünk a marxizmus-leninizmus oktatását, hogy a társadalmi problémák megítélésénél elkerüljük az egyoldalúságot és azokat minden fontos tényező figyelembevételével igyekezzünk megoldani. /folyt.köv./

/Megnyilt... 2. folyt/

Igy a figyelembe kell venni például a meglevő osztályok közötti erőviszonyokat; a munkásosztály érettségét, tapasztalatait és hagyományait, a nemzeti hagyományokat, a gazdaság fejlettségét és helyzetét, a kulturális fejlettséget, a tömegek kívánságait és akaratát, stb.

- Az egyoldalúság hibájába való belesés az utóbbi évek során sok kárt okozott a pártnak és az országnak. A személyi kultusz ilyen egyoldalúságra, merevségre, hajthatatlanságra és dogmákon alapuló szemléletre ítélte a legtöbb kommunista forradalmár munkáját.

- A feladat most az, hogy ezt teljesen megszüntessük. Ez a feladata többek között a marxizmus-leninizmus esti egyetemének is.

- Ennek az a feltétele, hogy az előzők megszüntetésének a dogmatizmus béklyójától, - nem lesz könnyű dolog - élénk, teremtő vitát váltsunk ki a szemináriumi foglalkozásokon; a legnagyobb türelemmel megvárjuk meg a hallgatóknak a marxizmus-leninizmus ideológiai és elméleti kérdéseit, a marxizmus-leninizmus elveit és pártunk politikáját. A hallgató elvtársak pedig gátlások nélkül, bátran, nem törődve azszal, hogy nézetüket egyesek, vagy akár sokan, helyesnek fogadják el vagy nem, - mondjanak véleményyt, vitatkozzanak, s ha egyik vagy másik kérdésben nem is voltak igazuk, vita alapján ismerjék fel a helyeset - és ennek során tisztázzanak számukra tisztázásra szoruló eszméi, elméleti vagy politikai kérdéseket.

- Önálló, alkotó gondolkodásra kell készíteni a marxizmus-leninizmus tanfolyamainak hallgatóit a társadalomtudományok terén. Ez egyik főcélja az esti egyetemnek is.

- A marxizmus-leninizmus esti egyetemét hallgató elvtársak hivatása csak kivételes esetekben a társadalomtudományok gyakorlása; többnyire más a szakmájuk. Ez így teljesen rendjén van. Önök között bizonyára szép számmal lesznek, akik az esti egyetem elvégzése után propagandista munkát vállalnak.

/folyt.köv./

/Megnyilt...3.folyt

De nemcsak ezért és nem elsősorban ezért hívós, hogy beírtak az esti egyetemre, hanem főleg azért, hogy tapasztaljanak és önálló gondolatokkal részt tudjanak venni az ország politikai életében, továbbá, hogy szakmai munkájuk során alkalmazhassák a marxizmus-leninizmus elméletét és módszerét. Erre szükség van a mai modern világban és különösen a szocializmus építésének a korszakában, a tudósnak vagy a mérnöknek éppen úgy, mint a pedagógusnak, a szakmunkásnak is úgy, mint az orvosnak, jogásznak vagy az állami tisztviselőnek.

- Alkalmazni az életre a marxizmus-leninizmus tanszékét az Önök feladata éppen úgy, mint a politikusoké vagy a közgazdászoké.

- A gyakorlatba, a szocializmus építésébe minden területen belevinni a marxista-leninista tételket - főleg a materialista világnézetet és a dialektika módszerét - ez a döntő feladat. Önök tehát nem erre készülnek, hogy esetleg néhány kivételtől eltekintve - professzorai legyenek a marxizmus-leninizmus elméletének, hanem erre, hogy már a tanulásközben, s majd az esti egyetem elvégzése után még inkább átültessék ezeket a tételket szakmai munkájukba. Akkor lesz különösen eredményes hivatásuk teljesítése, mert a marxizmus-leninizmus tudományának alkalmazásának éppen az az egyik sajátossága, hogy meggyőzően minden tudományágat, az emberi társadalom fejlődésével foglalkozó minden gyakorlati ténykedést. Ez ma már nem mindenki számára világos, de egyre többen jutnak erre a belátásra. Ezt előlegezi a Szovjetunió rohamos tudományos és technikai fejlődése, a népi demokráciák erejének hatalmas arányú növekedése - és az a tény is, hogy egyre több, kapitalista országokban élő tudós és szakember érdeklődését vonja magára a Szovjetunió és a többi szocialista típusú ország.

- Itt sok értelmiségi elvára van jelen. Megragadom az alkalmat, hogy megmondjam: mostanában - ha szorúnyosan is - találkozunk olyan nézetekkel, amelyek szembe szólnak a párt- és állami funkcionáriusokkal az értelmiségielével. Egyesek erre a célra a párt Központi Vezetőségének - értelmiségi politikánk néhány kérdésszerű hozott rendkívül nagy jelentőségű és az értelmiség, valamint az egész párt által igen jól fogadott leutóbbi határozatát igyekeznek kihátrálni.

/folyt.köv./

/Megnyilt...4.folyt/

Én most nem térek ki a határozatra, amit az elvtársak valamennyien ismernek. Csak annak a meggyőződésnek akarok hangot adni, hogy az ilyen kísérlet kudarcra van ítélve, mert azt az értelmiségiek éppen úgy elvetik, mint a párt- és állami funkcionáriusok és a párt egyszerű tagjai. Ennek ellenére káros még csak megkísérelni is, szembeállítani egymással dolgozó társadalmunk egyes rétegeit és még különösen az értelmiségieket és a pártfunkcionáriusokat.

- A párt funkcionáriusai közül a multban számosan hibát követtek el azzal, hogy lebecsülték az értelmiségiek potolhatatlan munkáját és nagy érdemeit. Ezt megállapítja az említett határozat is. De kétségtelen az is, hogy ezeknél sokkal többen nagyra becsülték a multban is az értelmiségieket: a mérnököket, tanítókat, tanárokat, tudósokat, orvosokat, írókat, színművészeket és így tovább, és nem ők - a pártfunkcionáriusok - az egyedüli vagy fő okai annak, hogy az elmúlt évek hibái különösen súlyosan érintették egyes értelmiségi rétegeket vagy - mondjuk - az értelmiség egészét.

- A párt funkcionáriusai - ezt hangsúlyozni akarom, sokakat ismerek közülük - nem "tudatlan" és nem is "képzetlen" emberek, ahogy egyesek gondolják. Nagy többségük jól tudja, hogy a szocializmus építése meddő lenne az értelmiség munkájának, szabványos és szakmai fejlődésének felkarolása nélkül; jól tudja, hogy a szocialista rendszernek sokkal több és képzettebb értelmiségi dolgozóra van szüksége, mint a kapitalista rendszernek és kétségtelen azon lesz, hogy a mult hibáit segítsen minél gyorsabban és alaposabban kijavítani. Erre bizton számíthat az értelmiség.

- Ami pedig a pártmunkások képzettségét illeti: a munkás is tanul - ismerik talán a munkások között ezt a gyakorlati mondást, "többet ósszel, mint erővel!" - képezi magát a mi rendszerünkben. Ma a munkás általános és szakmai képzettsége jóval magasabb szinten áll, mint 10-15 évvel ezelőtt. A pártfunkcionáriusok, ha történetesen eredetileg munkás vagy parasztfoglalkozású volt, ennél inkább. A pártfunkcionáriusok állandó tanulnak, egy vagy több pártiskolát végeztek el, számosan közülük többéves pártiskolát, ahol ebben a tudományágban szerezték jelentős ismereteket, amelyek éppen a marxizmus-leninizmus esti egyetemének a tárgyait képezik. Többezren a pártfunkcionáriusok közül végzik az egyetemet vagy a középiskolát, szakmai - pl. műszaki, agrár- és tanfolyamokra járnak.

/elvégezték vagy /folyt.év./

11 óra 55 perc

/Megnyilt...5.folyt/ &

Nem tulszám-e ilyen körülmények között szigorú határt vonni az egyetemet vagy csak középiskolát végzett értelmiségiek és a pártfunkcionáriusok között? Nem szellemi munkás-e a pártfunkcionárius, még akkor is, ha 8-10 évvel ezelőtt munkás volt? Az elvégzett tanfolyamok mellett figyelembe kell venni, hogy a pártfunkcionáriusok politikai tapasztalatokra tettek szert. E tapasztalatok között sok a negatív, - ezt alá akarom húzni - aminek a múlt évek személyi kultuszában van a gyökere, de nagyon sok a pozitív is, ami segít pártfunkcionáriusainknak leküzdeni a múlt hibáit és helyesen politizálni, a tömegekre támaszkodva, a dolgozó nép alkotó kezdeményezését felkeltve - és csak így - megoldani az előttük álló feladatokat. A politika is tudomány, amit szintén nem lehet elhatárolni az értelmiségi munkától, még akkor sem, ha ezt nem klasszikus értelemben vett értelmiségiek végzik. Mi nagyon jól tudjuk, hogy pártfunkcionáriusainknak még rengeteget kell tanulniuk és tapasztalniuk, különösen ezért, mert a politika, a társadalom fejlődéstörvényének a felismerése a társadalom formálásának a tudománya, nagyon bonyolult tudomány, erre azonban nem szolgáltatják rá, hogy akárki is foglalkozni szeretne vele, hogy inon rolok. Ellenkezőleg!

-Pártfunkcionáriusaink, akik a legközvetlenebb támaszai és tényezői a párt helyes politikájának kialakításának, késztetés nélkül mindent meg fognak tenni a jövőben, hogy az országban összefogva a munkásosztállyal, a dolgozó parasztsággal és az értelmiséggel, minden ténykedésükben rájuk támaszkodva győzelemre vigyék a párt Központi Vezetőségének júliusi határozatait. Kétségtelen, hogy ők lesznek a legaktívabb harcossai ennek fontos határozatának végrehajtásának is, amelyet a Központi Vezetőség az értelmiségi politikánk kérdéseiről legutóbb hozott.

- Nagyon fontosnak tartjuk, hogy visszautasításba utközzön minden olyan további kísérlet, amely bármilyen ürüggyel ellentétet akar teremtene a párt- és állami funkcionáriusok és az értelmiségiek között. Az említett értelmiségi határozat őszinte, ősbiráló, az eddigi hibák kijevítésát előző jellegű és világos megfogalmazása ne adhasson senkinek alkalmat arra, hogy zavart keltsen ebben a nagyjelentőségű kérdésben.

-Ezzel a marxizmus-leninizmus budapesti esti egyetemének 1956/57. évi évfolyamát megnyitom és kívánok az elvtársainknak sok sikert, - fejezte be Nőgrádi Sándor beszédét

Kerpán István, az esti egyetem filozófiai tanácskónek vezetője ismertette a hallgatókkal a tanulmányi kérdéseket. /MTI/

10 óra 55 perc

Százötvenezer forintos tűzkár a kecskeméti Kossuth Tsz-ben

1956. szeptember 10.

Kétfőn délután a kecskeméti Kossuth Tsz szérűskartjében az elevátor motorja - kezelőjének gondatlanságából - tüzet okozott. A szél felkapta a lángokat és rövidesen hatalmas tűz tört ki. A szél miatt igen nehéz volt a tűz lokalizálása, annak ellenére, hogy a kecskeméti, kiskunfélegyházi és a nagykőrösi állami tűzoltókon kívül a honvédség tagjai is megfeszített munkával segítettek a tűz megfékezésében. A mentést az is nehezítette, hogy az oltáshoz szükséges vizet távolról kellett a helyszínre szállítani. Alig másfél óra alatt már kétezer mázsa szalma és ötszáz mázsa őszi takarmány vált a tűz martalékává, amely csaknem 150.000 forint kárt jelent. /MTI/

Egyiptomi-magyar postai megállapodás

Mousteafa Ibrahim Bagdedi

1956. szeptember 10.

Ma délután a postavezérigazgatóságon az egyiptomi postavezérigazgató és Dedics Imre, a Magyar Posta vezérigazgatója egyiptomi-magyar postai megállapodást írt alá. Az új egyezmény részletesen szabályozza a két ország közötti postaforgalmat és megkönnyíti annak lebonyolítását. A posta-egyezmény is kifejezője Magyarország és Egyiptom között öröndtösen fejlődő gazdasági kapcsolatának.

Az egyezmény aláírásánál megjelentek az egyiptomi követség képviselői, valamint a postavezérigazgatóság vezető munkatársai. /MTI/

B 10. kiadás 1956. szeptember 10. 21 óra — perc

Sajtótájékoztató a SZÖVOSZ-ban

1956. szeptember 10.

Hétfőn délután az Újságírószövetség székházában Vas Zoltán a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke, a KV tagja tájékoztatta a sajtó képviselőit az egyszerű termelői társulások továbbfejlesztésének kérdéseiről, továbbá a földművesszövetkezeti mozgalom időszerű tennivalóiról.

Előljáróban beszélt a lenini szövetkezeti elvekről, s megállapította, hogy a szövetkezeti mozgalom továbbfejlődésének feltétele, hogy megbecsüljük az alacsonyabb szövetkezeti formákat is. A párt és a kormány határozatai új lehetőségeket teremtettek a termelői társulások továbbfejlődéséhez.

- A földművesszövetkezeti mozgalom keretében működő termelői társulások száma jelenleg meghaladja az ezerháromszázat és több mint 42.000 dolgozó paraszt szerveződött ezekben a csoportokban. Csak az idén eddig 260 társulás alakult 5456 taggal, több mint ötször hold földdel. A dolgozó parasztok leginkább a szőlőtermelésre társulnak. Eppen ezért törekszünk arra, hogy a szőlőtermelőknek ezt a törekvését a régi formák felelevenítésével is támogassuk. Nagyon helytelen volt, hogy a hegyközségek és pinceszövetkezeteket a helyett, hogy helyes irányba tereltük volna, megszüntettük. Most arra törekszünk, hogy ezek a régi, hasznos hagyományokkal rendelkező szövetkezési formákat ismét felelevenítsük.

A termelői társulások közül külön ki kell emelni a Budapest-környéki zöldövezetben működő társulásokat, amelyeknek nagyon nagy szerepük van a vérosellátásban.

A továbbiakban a géphasználati társulásokkal foglalkozva elmondotta Vas Zoltán, hogy egy hónap alatt több mint száz ilyen társulás alakult és sajnos kiderült, hogy a gépállomásoknak nincs annyi fölös kapacitásuk, mint amire számították. Több helyen az igényeket nem tudják kielégíteni.
/-/Zoltán

Az egyik újságíró kérdésére válaszolva a földművesszövetkezeti, s általában a nagyüzemi gazdaságok mellék-üzemágairól szólt. Megállapította, hogy egy gazdaságot feldolgozó és egyéb mellék-üzemágak nélkül el sem lehet képzelni. Sajnos eddig a mellék-üzemágakat kivették a tsz-gazdaságok és a földművesszövetkezetek rendelkezése alól s ezért nagyon sok gazdaság nem volt rentábilis. Most a pénzgazdálkodást nagymértékben decentralizáltuk, s még több lehetőségük lesz feldolgozó részlegek, építési anyagokat előállító
/folyt. köv./

B 61. kiadás 1956. szeptember 10. 21 óra — perc

/Sajtótájékoztató... folytatás...
centumtíz... kertészhalál... stb. létesítésére.

Több újságíró kérdésére válaszolva elmondotta, hogy a hatalmas körzeti földművesszövetkezetek szétválása egyes helyeken jól halad s így nagyon sok kisebb közéleti földművesszövetkezetet visszahagyja önállóságát. A SZÖVOSZ igazgatósága ebbe nem szól be, a szövetkezet tagjai maguk döntenek el, hogy a nagy nomstrum körzeti földművesszövetkezetet tartják-e jóknak, vagy azt, hogy minden közéleti legyen mag a sajtó, önálló földművesszövetkezet.

A továbbiakban elmondotta, hogy a SZÖVOSZ minden erővel törekszik arra, hogy a földművesszövetkezetek ne felülről várják a döntést, a tagság legyen az irányító, az döntse el, hogy a földművesszövetkezetek munkája és gazdálkodása milyen irányban haladjon.

Végezetül Vas Zoltán bejelentette, hogy a Jugoszláv Szövetkezési Népköztársaság Szövetkezetekinek Központi Szövetsége meghívására kedden háromtagú földművesszövetkezeti küldöttség utazik Jugoszláviába az ő vezetésével, ott tanulmányozni fogják a jugoszláv szövetkezeti mozgalom helyzetét s egyúttal megtekintik a zégrábi vásárt is. /MTI/

A Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny hűfő esti versenyzői

1956. szeptember 10.
Hétfőn este folytatták a Zeneakadémia nagytermében a Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny válogatójának első fordulóját. Ez alkalommal a következő művészek szerepeltek: Krystyna Mathis-Donaszowska lengyel, Jereny Gott angol, Valerij Bogissovics Vasziljev szovjet, Kőrnök János magyar, Eduardo Alvarado equadori, Herbert Drechsel nyugatnémet és Raymonde Brudet francia művész.
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62 kiadás

1956. szeptember 10. 21 óra 7 perc

Időjárás jelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 10-én, hétfőn este 21 órakor:

Kisebb záporok

A hűvösebb óceáni légtömegek továbbra is uralmuk alatt tartják Nyugat- és Közép-Európa nagyrészét kisebb záporokat és egy-két helyen gyenge zivatar okozva. Hatásukra Angliában 15-17. Franciá-, Német- és Lengyelországban 18-22 fokig emelkedett a hőmérséklet. Míg a Kárpát medencében és Dél-Európában tovább tartott a nyári meleg. A hűvös levegő lassan kelet felé vonul.

Hazánkban ma változóan felhős volt az ég, a hőmérséklet általában 27-29, Békéscsabán 30 fokig emelkedett. Budapesten ma este 21 órakor a hőmérséklet 22 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

Várható időjárás kedden estig: változó felhőzet, néhány helyen záporosó, esetleg zivatar. Mérsékelt déli-délnyugati, később nyugati-északnyugati szél.

Várható legmagasabb hőmérséklet ma éjjel 10-13, helyenkint 13 fok felett, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden a nyugati országrészben 24-27 fok, keleten 27-29 C fok között.

V e g e

MTI HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

H 1. kiadás

1956 szeptember 10

17 óra 15 perc

Elutazott az izraeli ügyvivő

1956 szeptember 10

Atriel Katz, Izrael állam magyarországi ügyvivője szeptember 9-én, vasárnap elutazott Budapestről. Az ügyvivő búcsúztatására a pályaudvaron megjelent: Gergely Miklós, a Külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője, az izraeli követség tagjai Itzhak Efratt ideiglenes ügyvivő vezetésével, valamint a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője./MTI/

2-